

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bíra-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 32. sz. 1943 február 10 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 Ft, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér

A MAGYAR CSAPATOK HŐSIES HARCA A DON ÉS A DONEC KÖZÖTT

Egyes honvéd-kötelek sünállásokban az utolsó gránátig és töltényig harcoltak a minden oldalról rohamozó túlerő ellen s azután áttörtek az ellenséges gyűrűn

Kurszknál minden talpalatnyi helyért elkecsereedett küzdelem folyik
Madrid cáfolja azt a hírt, mintha a spanyol határon nagy német csapatok gyülekezzenek

A spanyol pártminiszter a bolsevizmus ellen keresztshadjáratot hirdet

A keleti harcra a még mindig tartó heves ellenséges támadások közepette is mind szemmel láthatóan bontakozik ki — miként a Magyar Távirati Iroda értesül — a bolsevisták ellen küzdő szövetségesek ellentámadásának sikeressége. Az a mozgó védekező harcmodor, amelybe a szövetségesek a szovjet rohamok élénk és lendületességének fokozatos letempítésére a megtámadott arcvonalrészeket átmentek, a sündisznóállások egész sorozatával kényszerítette az ellenséget a messzeható lökésszerű összecsapásokra, ami természetesen a szovjet ellátó szolgálata számtalan külön erre való megosztását maga után vonta. Megállapítható, hogy ez a harcmodor az alkalommal is bevált, akárcsak a tavalyi nagy téli csatában.

A sündisznóállások rendszerének alkalmazása természetesen csak addig szükséges, amíg az általános hadászati helyzet megkívánja. Ez a helyzet határozta meg azt is, vajjon melyik részen kell az ilyen állásoknak a végsőkig kitartaniok és melyek azok, melyeknek átmeneti feltartóztató kitérőbe befejezte után új hadművelési célokra kell rendelkezésre állniok.

Sztalingrád esetében, amikor igen nagy ellenséges tömörnek a leghosszabb ideig való lekötését kívánta az általános helyzet, a sztalingrádi sündisznóállásban védekező Paulus-féle csoport mintaszerű szabatsággal és páratlan hősiességgel oldotta meg feladatát, még a téli csata többi szakaszain az átmenetileg ugyancsak sündisznóállásba rendelt egyes német és szövetséges csapatok parancsukhoz híven átmeneti feltartóztató és lekötő feladatuk befejezése után mindenhol kitörték és kivágva magukat, további hadműveletek számára állottak rendelkezésre.

Bár ez a harcmodor a magyar csapatok részére új és szokatlan volt, több ízben alkalmazták maguk is és megállapítható, hogy a harcmodor sikeressé-

gét és előnyét kellőképpen ki is használták.

Az ellenséges tömegrohamok ilyenformán való szétforgácsoltatásának köszönhető, hogy az ellenség eredeti nagyszabású hadászati céljainak megvalósításától valóban messze maradt.

A honvédsapatok arcvonaláról egyébiránt lényegesebb jelentenivaló nincs. Arcvonalunk egyrészen, főként Voronyezstől délnyugatra eső térségben további ellenséges erőfeszítések elhárítása van folyamatban. — Az időjárás szokatlan közép-oroszországi viszonyokhoz képest feltűnően enyhe. A hőmérséklet továbbra is —10 — —15 fok.

NÉMET JELENTÉS A MAGYAR CSAPATOK HARCAIRÓL

Az éjszaka folyamán a Német Távirati Iroda jelentést küldött a keleti harcokról, amelyekben a magyar csapatoknak is hősi szerep jutott.

A jelentés szerint a keleti harcok déli részén a német csapatok február 8-án elkecsereedett elhárító harcokat vívtak a nagy erővel és a gyújtópontokban eddiginél is hevesebben támadó bolsevistákkal. A Don alsó folyása vidékén és az egész Donec vidéken fokozódtak a szovjet támadásai. Az erős hóviharak és nagy hófúvások különösen a Donec felső folyása vidékén megnehezítették a harci cselekményeket. Súlyos tüzéségi párharc után a német csapatok a sok előretörést visszaverték, vagy a harcmező mélységében feltartóztatták. A német harc csoportok több ízben ellentámadásba mentek át és az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett emberben és hadianyagban egyaránt.

A Don és Donec közötti vidéken vívott súlyos elhárító harcokban a német gránátosok oldalán a magyar csapatok is önfelelődozőan küzdöttek.

Az ellenség egyes helyeken áttörte a védelmi vonalakat és a páncélosokkal tovább nyomult előre. Hogy elhárítsák a szomszédos hadseregek átkarolását egyes honvédekkel szemben sünállásokat alakítottak és bizto-

sították a többi magyar egység átesoportosítását. Az utolsó gránátig és utolsó töltényig harcoltak a minden oldalról rohamozó túlerő ellen és csak azután törtek át közelharcban a feltartóztató állásig.

A KELETI HELYZET BERLINI MEGTÉLÉSE

A Német Távirati Iroda katonai munkatársa írja helyzetjelentésében: A téli csata fókuszát két tényező okozta: az ellenséges erők harcbevetése és a német csapatok fokozott ellen-támadó tevékenysége. A területnyereségek nyilván arra indították a szovjetet, hogy népi erőinek tartalékából így kezdek előteremteni amit csak bármiképp előteremteni tud. Vezetőségük abból a feltevésekből indul ki, hogy most, vagy soha é. helik el a fordulatot a háborúban. Az idén történelmi első ízben a háború folyamán hogy a szovjet katonai gépezet egyes szakaszokon előrenyomulásban van. Teljesen tisztában vannak azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a helyzet a szovjetnek nyújt, de még világosabban látják természetesen a német csapatvezetőség számára kínálkozó lehetőségeket. Természetesen részleteket nem lehet tudni a német szándékokról, de a véderő főparancsnoksága keleti jelentésének az a kijelentése, hogy a Don-torkolati vidékén német ellentámadások vannak folyamatban, mindenestre hangsúlyozott útmutatási jelent. Eppen ezen a vidéken várható volt a német elhárító tevékenység fokozódása mert kétségtelenül ott van a szovjet támadószerv idegköze. A helyzet itt éppen úgy, mint az osztrák szakaszon egészen más képet mutat majd, ha a folyókról el-tűnik a jég. Egyáltalán az erők és katonai tervek mai nagy játékában területek és városok semmi, vagy csak nagyon alárendelt szerepet játszanak. Végerejében azon fordul meg a dolog, ki marad végül felül, kihasználódott el jobban és kinek tette lehetővé fizikai ellenálló ereje a döntő pillanatban új hadászati vagy harcászati tervek alkalmazását.

A HELYZET A DÉLI SZAKASZON

Mint az Interinf közli, a keleti arcvonal déli szakaszán az ellenség támadásai hevesességükben fokozódtak.

Kurszk körül is újból heves harcok voltak. Az ellenség sok támadása ezen a vidéken heves hóviharakban meghiusult a német csapatok makacs ellenállásán. A szovjet hadvezetés néhány kötelekét a város ellen közvetlen támadásra küldötte előre. Ezek súlyos harcok közepette eljutottak Kurszk városáig, ahol a támadást sikerült megállítani.

A Kaukázus nyugati részében a paratartott szovjet csapatok megsemmisítése küszöbön áll.

Rosztov vidékén az ellenség hétfőn délről igyekezett átjutni a Donon. A német védelem és kemény ellenlélek a bolsevistáknak ezt a kísérletét meghiusították.

SPANYOLORSZÁG

A hadiesemények mellett Spanyolország került az érdeklődés középpontjába. A figyelmet elsősorban felkelti Arrese pártminiszter beszéde, mely a bolsevizmus elleni közös harcot hirdeti és ebben Spanyolország feladatait jelöli meg, a másik pedig a spanyol külügyminiszter előző közleménye.

A SPANYOL KÜLÜGYMINISZTERIUM

az alábbi közleményt juttatta el a sajtóhoz — jelenül a Német Távirati Iroda:

A „News Chronicle” című angol lap a Stockholmban megjelenő „Aftenbladet” című újság jelentése alapján azt állította, hogy a spanyol határon nagy német csapatokat vontak össze és hogy Németország ultimátum formájában azt a jogot követelte Spanyolországtól, hogy átvonulhasson spanyol területen és megszállhassa a Földközi-tenger spanyol partvidékét.

A spanyol kormány megeafolatlanul értesülések alapján határozatlan kijelentéssel, hogy ez a hír teljesen valótlan és minden-

alapot nélkülöz. Már ismételtan forgalomba hoztak hasonló híreszteléseket, amelyek irányzatos célokat árultak el, de a tények mindannyiszor bebizonyították, mennyire valótlanok ezek a híresztelések — állapítja meg a közlemény.

A SPANYOL PÁRTMINISZTER BESZÉDE

Madridi jelentés szerint Arrese pártminiszter kedden Sevillában egy falangista nagygyűlésen beszédet mondott.

— Ezekben a pillanatokban — mondotta a miniszter — inkább, mint valaha alapvető küldetés kell teljesítenünk: meg kell mentenünk Spanyolországot és a világot a tenyegető veszélytől és Európából várak kell csinálnunk a bolsevizmus ellen.

— E küldetés teljesítésétől függ Spanyolország jövője! Mert tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a bolsevikiek győzelme nem jelentené egész Európa összeomlását. Ha nem tud ellentámasztani az a gát, amely most feltartóztatja a bolsevizmust, akkor a földrész egyetlen népet sem kíméli majd meg a kommunista hullám.

— A Kék-hadosztály nem volt elegáns gesztus egy baráti nemzet irányában, még kevésbbé volt fizetség a kiontott vértől, hanem szilárd és eltökélt szándékunkat jelentette, hogy a végső győzelemig harcolunk a kommunista veszély ellen.

— Amikor a világ sorsa forog kockán, nem elegendő tisztán külsőleges védelmi magatartást tanúsítani, hanem meg kell menteni Európa egységét, kulturáját és civilizációját. Küldetésünk: Európának megmutatni a közös ellenséget és rábírnunk Európát — teljes egészében — új keresztshadjáratra.

— Nem az a tény, hogy mi voltunk az elsők, akik a csatatéren legyőztük a bolsevizmust, hanem történelmünk és kultúránk kényszerít bennünket a történelmi küldetésre.

— Századfordulónak vagyunk tanui. A most végzetért század-

TOKÉS FOTO
RÉSPÉNYI APALÓTA

ban Európa a gazdasági liberalizmus miatt elvesztette egységét. Ma csak két megoldás lehet a világon: legyőzni ezeket az erőket, vagy pedig végleg elpusztulni a barbárok új inváziójában. Spanyolország már választott utat.

— Nem tudom, vajon nehéz és veszélyes napok várnak-e ránk, de tudom, hogy senki és semmi sem téríthet el minket erről az útról. Folytatni kell utunkat szilárd eltökéltséggel, feltartóztatlanul. Szembeszállunk minden veszéllyel és szilárd elhatározással megvalósítjuk Spanyolország egységét, nagyságát és szabadságát.

AZ ÉSZAKAFRIKAI HELYZET

A német és olasz hadijelentés a libai-tunéziai határvidékről elengedhetetlenül szükséges visszaverését közli, valamint sikeres ellentámadásokról emlékezik meg.

Kairói jelentés szerint a 8. nadsereg előosztalagja a tengerparti területen a tunéziai határról több helyen átlépték. A Ben Gardeni-úton, tunéziai területen felvették a harc érintkezését a tengely utóvédcsapataival, amelyek hátráltatják a britek további előnyomulását a Mareth-venal felé. A harcok részben tripoliszi területen folynak.

EGYIPTOM ÁLLÁSPONTJA

Egyiptomból érkezett hírek szerint a korona- és kormányparti többség határozott ellenállása következtében meghiúsultnak tekinthető Angliának az az az igyekevése, hogy Egyiptomot a tengellyel szemben hadüzenetre ösztönözze. Az egyiptomi kormány hír szerint határozottan kijelentette az angol főbiztosnak, hogy Egyiptom minapi csatlakozása a szövetséges nemzetek nyilatkozatához olyan engedményt jelent az ország részéről, amelyen túl semmiképpen sem lehet. Ezzel kapcsolatosan kiemeli, hogy a csatlakozásról szóló bejelentésben Egyiptom kifejezetten megállapította, hogy továbbra is megőrzi nem hadviselő jellegét.

A TÜRÖK ÁLLAMELNÖK FOGADÁSAI

Az angol részről terjesztett hírt, hogy Inönü török államelnök a szombatra virradó éjszaka fogadta az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjet-Unió nagyköveteit, a Wilhelmstrassen nem tekintik politikai eseménynek, teljesen függetlenül attól, vajjon ez a látogatás a szokásos társadalmi érintkezés keretében folyt-e le, vagy pedig „különleges fogadásról” volt-e szó. A török államelnök a napokban — mint már Berlinben megjegyezték — Pápen német nagykövetet is fogadta.

Azokkal az angol híresztelésekkel és hozzáfűzött kombinációkkal kapcsolatban, hogy Pápen Berlinbe utazik, a Wilhelmstrassen ismét kijelentették, hogy ez az utazás belátható időn belül nem várható és Pápennek semmilyen sincs szándékában Berlinbe utazni.

Mint az angol hírszolgálat Ankarából jelenti, Knatchbull-Hughessen, Anglia törökországi nagykövete Kairóba utazott, ahol megbeszélést folytat Casey középkeleti angol miniszterrel.

Vígyszínház mozgó

A bemutatón rendkívül sikert aratott új magyar film remek:

Szerelmi láz

Megható felejthetetlen szerelmi regény. Fősz.: Dayka Margit, Csontos, Romváry Trudi, Timár, Makláry.

Értesítés!

Kérje minden üzletben!

Minden üzletben szabadon árusítható!

Tisztelettel értesítem a t. fogyasztó közönséget és kereskedő urakat, hogy a nagyméltóságú m. kir. Földművelésügyi Miniszter Ur Ónagyméltóságától 515.779/1942. F. M. szám alatt engedélyt nyertem

rumessenciával ízesített folyékony magyartea kivonat

készítésére és forgalomba hozatalára.

Ezen készítmény „Csicseri” Magyartea kivonat néven Elek Béla „Sas” Rum és Likőressenciagyárban Debrecen 2. Honvéd huszárezred utca (volt Nyugati u.) 14. sz. a. készül ezen célra beszerzett higiénikus berendezési és felszerelési tárgyak igénybevételével. — Egy darab 100 grammos üveg tartalma kb. 30 csésze tea készítésére elegendő.

Ára fogyasztók részére P 1:50.

Teljes tisztelettel

Csicseri Orosz Béla Debrecen

CHURCHILL BESZÁMOLÓJÁRA CSAK KÉSŐBB KERÜL SOR

Londoni hírek szerint kiderül, hogy a háborús helyzetet kapcsolatban Churchillől váró parlamenti beszámolóra csak később kerül sor. Ennek oka az, hogy Churchill négyheti távollét miatt számos fontos háborús kérdéssel kénytelen foglalkozni és ezek idejét most igénybe veszik. A háborús helyzetéről szóló tájékoztató londoni vélemény szerint a legkimerítőbb és a legfontosabb lesz, amit eddig a parlamentnek tett.

LITTMANN KIJELENTÉSEI KÖRÜL

Londoni jelentés szerint Litmann állásfoglalása a „New York Herald Tribune”-ban londoni emigráns körökben nagy hatást keltett.

Ismeretes, hogy Litmann szerint a Szovjet-uniót határoló európai országoknak, de egyáltalán a kisebb államoknak azon kellene igyekezniük, hogy Moszkvával a Szovjet-uniót kielégítő kapcsolatba kerüljenek, mert az Egyesült Államok és Anglia nem helyezheti kilátásba

a fegyveres támogatást a Szovjet-unióval szemben.

Mint ahogy közismert Litmann viszonya Roosevelthez, londoni emigráns körökben nyilván az a meggyőződés, hogy az ő megnyilatkozásai teljesen azonosok Roosevelt politikai felfogásával. Ezzel azonban kiesészik a talaj azok alól a remények alól, amelyeket különösen a lengyel, a cseh és a szerb emigráció fűzött az Egyesült Államokhoz és Angliához a háború utáni helyzet kialakulását illetően, mert ezek biztosra vették az angol-amerikai támogatást a nevezett államok szuverenitásának helyreállításánál.

Litmann nyilatkozata annál mélyebb benyomást keltett, mert ismeretes, hogy Sztalin a szovjet győzelme esetére máris határozott követelésekkel lépett fel, amelyeket csak a Szovjet-unióval szomszédos országok rovására lehet kielégíteni. Különösen nagy a csalódottság érzése a lengyel emigrációban, ahol ismeretes, hogy a szovjet kormány Sikorsky tábornok látogatását Moszkvában mint nem kívánatosat visszautasította.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonal déli részén az ellenség támadásainak hevessége fokozódott. A német csapatok mind a két harci szakaszon súlyos elhárító harcban állottak a nagy erővel támadó ellenség áttörési és bekerítési kísérleteivel szemben.

A Kaukázus nyugati részében

visszautasítottuk a szovjet csapatok helyi jelentőségű előretöréseit.

Az ellenség támadásaival szemben a Don torkolatvidékén ellentámadásaink folyamatban vannak.

A Don alsó folyásánál, az egész Donec-vidéken és az Oskol-szakasztól nyugatra a bolsevikiek széles arcvonalon megújították támadásaikat. Súlyos harcokban visszavertük őket, vagy ellentámadással felfogtuk rohamaikat. A harcok tovább tartanak. A súlyos elhárító csatában kötelekeink újból és újból helyállanak a nagy fölényben levő ellenséggel szemben és annak ellenére, hogy az időjárás kedvezőtlen.

Az ellenség folytatta támadásait a Ladoga-tó felé elhárító arcvonalunk ellen, de ezek

a támadások csak súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek, anélkül, hogy terepet nyertek volna.

Kelet-Karéliában több ellen-

séges előretörés; vertünk vissza. Az ellenség jelentékeny veszteségeket szenvedett emberben és hadianyagban.

Elkeseredett küzdelem Kurszk birtokáért

Tizenötszörös támadás után a szovjet csapatok egyes részei elértek a város északi szélét, de a németek visszavetették a támadók nagy részét

Berlin, február 9. Az Interf-jelenti: A Don-torkolatvidéken a német csapatoknak sikerült visszautasítani több szovjet átkarolási kísérletet. Olyan mélyen tagozott és széles ellenálló vonalat tudtak felépíteni, hogy a szovjet összes támadásai az egész nap folyamán összeomlott. Egy helyi belőrest erőteljes oldaltámadással elretesztek, a körülzártakat az utolsó emberig megsemmisítették. Ezeknek sorában a bolsevista utászok nagyobb csoportját találták német egyenruhában. Megbízatlanság az volt, hogy a német csapatok háta mögött hajtsanak végre rombolásokat. A Donec arcvonalán a bolsevisták megismételték kísérleteiket, hogy átjussanak a nyugati partra. A vonalak felől végrehajtott ellentámadás azonban a bolsevistákat gyors visszavonulásra kényszerítette. E szakasz balszárnyán a bolsevisták folytatták tömeges támadásaikat. Valamennyi támadást elhárítottuk, az ellenségnek súlyos ember- és anyagvesztéseket okoztunk.

Az Oskol-szakaszon a német

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német véderőfőparancsnoksága közli: A libai-tunéziai határvidéken az ellenség állásaink elleni támadásai meghiúsultak. Az azonnali elindított ellenséges az angol csapatokat visszavonulásra kényszerítette. A német légi kötelékek rajtaütöttek az ellenséges csapatokon s érzékeny veszteségeket okoztak azoknak emberben, nehézfegyverekben és gépesített járművekben.

A német vadászpilóták Tunézia keleti partján szétverték ellenséges bombázó és vadászkötelékeket és egy saját gép elvesztésével 13 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Líbia és Tunisz határára az ellenség egyik erősebb előretörését harcra repülőgépek tá-

áttörési támadás több fontos útkereszteződés elfoglalásával olyan sikerrel járt, amely jelentős területen a harcok további kialakulása szempontjából.

A legnehezebb harcok a Kurszk körüli térségen alakultak ki, ahol a szovjet a legerősebb kötelékek bevetésével, borzalmas veszteségeivel nem törődve, mindenáron megkísérelte a siker kikényszerítését. Erős hőviharban egész napon át az egyik támadó hullámot a másik után hajszolták a német vonalak ellen. A német elhárító fegyverek tízeze több mint tizenötször szétzúzta a támadásokat; míg minden talpalatnyi helyért folytatott elkeseredett küzdelem után a szovjet újabb nagy támadásának egyes részei elérték a város északi szélét. A németek az esti órákban ellentámadásra indultak, amely a bolsevistákat a drága áron megszerzett terület legnagyobb részétől megfosztotta. A bolsevisták átkaroló mozdulatokkal próbálták visszavonulásra kényszeríteni a német védőket, de a próbálkozást a német csapatok elhárították.

mogatás, mellett erőteljesen megtörtük.

Az ellenséges légielő támadást intézett Gabes kikötője ellen. Ennek folyamán 12 repülőgépet vesztett. Négy másik ellenséges repülőgépet német vadászok lőttek le.

Egy olasz vadászfőrajta-ütött egy nagy bombavető alakulatot, amely erős kíséretben haladt. Két bombavetőt elpusztítottunk.

Az algéri vízekon két búvárnaszádunk torpedólovással eltávolított és elsüllyesztett egy tizer-tonnás hajót, amely Karavánban haladt, továbbá elpusztítottak egy torpedónaszádot.

Ellenséges repülőgépek hétfő reggel bombákat vetettek Mesinára, késő este pedig Palermora.

A veszélyesek és károk számbavétele még folyik. Hat támadó repülőgépet lelőttünk.
A Nápoly elleni február 7-iki

Rommel kötelei meghiusították a brit támadást

Berlin, február 9. Nemzetközi tájékoztató közli az északafrikai helyzetről. A libiai tunéziai határterületen a brit 8. hadsereg erősebb páncélosoktól támogatott kötelei hétéfnő támadást kíséreltek meg a német-olasz páncélos hadsereg utóvéd állásai ellen. Rommel kötelei azonban idejében felismerték a nagyszabásúnak tervezett vállalkozás kiterjedt előkészületeit, úgyhogy német zuhanó harci repülőgépek számos bevetésben támadták az ellenség készlelt állásait. A német repülőgép a brit köteleknek még mielőtt egységes előretörésükre indulhattak volna, olyan veszteségeket okoztak emberben és anyagban, hogy az angolok sietve ismét széljelt vonták harci csoportjait és menekülésszerűen

légitámadásnak a polgári lakosság köréből 10 nálaos s 60 sebesült áldozata van. (MTI)

délkelet felé elszakadtak ellenfelüktől.
A tengelyes csapatok utánuk nyomuló páncélosai útközébe kerültek a brit utóvédekkel és érzékeny veszteségeket okoztak nekik. Gyengébb brit támadó csoportok később kíséreltetek tettek hogy a parti út területén közelednek a tengelyes kötelekhez, de az ott előtérben levő biztosított elhárították próbálkozásukat. Különösen gépesített útegeink jelentékeny veszteségeket okoztak az angoloknak. Gyors német harci repülőgép Tripolis mellett mélyebb parti területeken támadásokat intéztek az angolok hadoszlop sora ellen. Számos tehergépkocsit megsemmisítettek. Több találattal elpusztították két brit légharító állást Tripolisztól nyugatra.

Légi harcok Nápoly és Sardinia felett

Róma, február 9. (Német TI.) Az olasz rádió a következő részleteket közölte az olasz légi fegyvernemnek Sardinia és Nápoly ellen a legutóbbi támadásban ellenséges légi erőkkel folytatott harcainról:
Az olasz repülőgépek megtámadták két ellenséges repülőgépet, összesen mintegy 40 gépet, amelyek sardiniai olasz támaszpontok felé közeledtek. Több ellenséges gépet lelőttek, közülük három a tengerbe zuhant, négy a szárazföldre. Bizonyos, hogy eltaláltak még tíz ellenséges gépet, köztük nyolc

többmotorost. Az ellenséges gépek erős tűz- és füstképző lény volt látható. Az olasz repülőgépek mind visszatértek támaszpontjukra. Nápoly és környéke ellen légi támadások alkalmával is nyomban felszálltak az olasz repülőgépek a támadás elhárítására. Húsz amerikai gép közül kilenc nehézbombázót eltaláltak, közülük négy lezuhant. Öt gépen füstképződés, vagy pedig a kormányzást befolyásoló sérülést figyeltek meg. Valószínűleg tartják, hogy ez az öt gép mind el tudta érni támaszpontját. (MTI)

Nyugati légi háború

Légi rádió Svédországban és Svájcban.

A német véderőfőparancsnok közli: A svéd felségterület megsértésével angol bombázók a keddre virradó éjszaka berepültek a keleti tenger vidéke fölé. A repülőgépek bombákat nem dobtak le. Stockholm, február 9. (NTI): A Svéd TI jelentése szerint hét óra este több idegen, közelebről meg nem határozott repülőgép repült be különböző időközökben Svédország déli része fölé. A svéd légharító tűzvétség működésbe lépett. Az angol hírszolgálati

iroda jelentése szerint angol repülőgépekről van szó.
Bern, február 9. (NTI): — A keddre virradó éjszaka angol repülőgépek újból megsértették Svájc semlegességét. Erről hivatalosan a következőket közölték: Egyes ismeretlen nemzetiségű repülőgépek a február 9-ére virradó éjjel nagy magasságban elrepültek Svájc területe felett. Bernben, valamint a Jura hegyes több helyiségében légi rádió volt. (MTI)

Japán-angolszász háború

Tokio, február 9. A császári főnadszallás közölte, hogy a japán szárazföldi és tengerészeti erők, amelyek a múlt nyár óta új stratégiai állásokat készítettek elő Buma vidékén. Guineán ezekkel a munkálatoikkal most már majdnem elkészültek.
A Guadalcanaról e hó elején az ott tartózkodó erőket elvontuk, miután feladatukat az ellenséges erők lekötésére és visszaverésére

elvégezték.
Ezek az eredményeken kívül az ellenségnek a következő veszteségeket okoztuk: Több mint 2 ezer halott és sebesült, 230 repülőgép és 30 löveg s 25 harci kocsit, amelyeket részben elpusztítottunk, részben súlyosan megromoltunk.
A japán veszteség 16,734 halott és sebesült vagy betegség következtében elhalt és 39 repülőgép.

Az északi mulatóhelyeket és a felesleges vendéglőket bezárják Németországban

Berlin, február 9. A berlini országos gazdasági hivatali beadványok a bárokat és éjszakai szórakozóhelyeket, mert hadi szempontból nem fontos üzemek. Hasonlóképpen bezárják azokat a vendéglőket, amelyek üzemi kiállításai nem állottak arányban az ott megforduló vendégek számával.
Mint a német munkahivatalok és újságok közleményeiből látni, a néhány nappal ezelőtt kibocsátott rendeletek, amelyek az összes német férfiak és nők munkájának az ország védelmében való szolgálatba állításáról intézkedtek, már egyre növekvő mértékben érvényesülnek. A munkára kötelezett férfiak és nők többsége már februárban köteles a munkahivataloknál jelentkezni. Az eddig nem foglalkoztatott munkások számontartására a munkahivatalok az élelemiszterjegy-hivatalokat is felhasználhatják. A jelentkezési kötelezettség alól azonban egyelőre mentesülnek mindazok, akik önálló foglalkozást űznek és mindazok a nők, akiknek legalább egy gyermekük van.
Berlinben bizonyosra veszik, hogy ilyen és hasonló intézkedések következtében rövidesen többmillió embert állíthatnak a háború szolgálatába, tehát a "hadianyag" ermelés olyan csúseredményeket ér el, amelyek nemcsak a közvetlen szükségletet elégítik ki, hanem igen nagy tartalékok gyűjtését is lehetővé teszik.

Hogyan gyilkolták meg Seyffardt tábornokot

Hága február 9. Seyffardt tábornokot a német-alföldi önkéntes légi alapítóját és parancsnokát meggyilkolták. Seyffardt február ötödikén este házában kapuja előtt egy ismeretlenbe ütközött, aki kijelentette, hogy a tábornokkal akar beszélni. A tábornok állig mondta el hogy ő

az, akit az ismeretlen látogató keres, az revolvert rántott elő és a tábornokra lött. Seyffardt összeszett gyilkosa pedig az est homályban elmenekült. Seyffardt másnap reggel belehalt sérüléseibe. Utolsó szavaiban Seyffardt tábornok meglegedésének adott kifejezést, hogy mint katona hal-

hat meg.
Seyffardt meggyilkolása miatt a németalföldi SS-csapatok és a rendőrség főparancsnoka elrendelte hogy valamennyi nyilvános

A holland parti zóna kiürítése

Lorient bretagnei városi is kiürítették

Berlin, február 9. Az „Essener Nationalzeitung” jelentése szerint a holland parti zóna nagyobb méretű kiürítését hajtották végre. A német véderő a legutóbbi hónapokban nagy erődítési munkálatokat végzett, ezért szükség volt arra, hogy a lakosságot ezekről a parti erődítékekről elköltöztessék az ország belső részébe.

helyisége; az est beálltakor be kell zárni. A polgári lakosság este 10 óra után nem tartózkodhatik az utcán.

Német és horvát haderők sikeres harcai a kommunista bandákkal Dél-Boszniában

Zágráb, február 9. (MTI) Horvátki Narod szerint Dél-Boszniában a kommunista bandák gyűjtögetve, gyilkolva, s rombolva vonulnak vissza. — A német hadsereg állandóan előnyomulva, egymásután foglalja el a falvakat.

Zágráb, február 9. (MTI) A partizán bandáktól való boszniai tisztogató hadműveletek alkalmával német és horvát haderők elfoglalták Bosanszki Petrovácot. — Ez a helység

Páris, február 9. (NST.) Lorient városkát és a környékén fekvő nyolc községet február 10-ig kiürítették. Csak olyan egyének maradhatnak vissza, akik gazdasági szempontból nem nélkülözhetők és külön tartózkodási engedélyt kaptak.

(Lorient bretagnei város 40.000 lakossal.)

Északnyugat-Boszniában van, a banjalukai katonai kerületben s a bihácsi közigazgatási kerületben.

Berlin, febr. 9. Az Essener Nationalzeitung közlése szerint Boszniából 180.000 németet telepítettek haza Németországba. A hazatelepítés az SS felügyelete és irányítása alatt történt, mégis a felkelők egyes helyeken zavart ügyekhez előidézni s ennek a lap szerint számos német áldozatul esett.

A bolgár belügyminiszter beszéde

Szofia febr. 9. (Stefani) Gabrovski belügyminiszter Plevna-ban beszédet mondott Bulgária belső helyzetéről és a külfölddel való kapcsolatairól. Hangoztatta, bármilyen erővel is rendelkezzenek az angolszászok, a győzelem biztosan a tengelyhatalmaké lesz. A bolgár nép csak egy úton haladhat nagy szövetségi oldalán és készen áll arra, hogy minden erejével támogassa a tengelyes csapatokat nagy

harcukban, mert a tengely győzelme, Bulgária győzelme is lesz. Ezután Inonü török köztársasági elnök és Churchill adama tállalkozójáról beszélt. Kijelentette, nincsenek biztos értesülései arról, hogy miről folytat az adama megbeszélések, de ami a bolgár népet illeti és amiben biztosak is vagyunk az, hogy Törökország egyáltalán nem szándékozik megváltoztatni szigorú semleges politikáját. (MTI)

„Magyarország sok finn szemében a romantikus vágyódás országa”

Helsinki, febr. 9. Linkomies tanár, a finn képviselőház alelnöke az Uusi Suomi vasárnapi számában „Pillanatképek Magyarországról” címen beszámol magyarországi benyomásairól.
— Nyelvokosságunk vitathatatlan és ha különböző is fajkeveredésünk és mások életviszonyaink, a Magyarországon járó finn igazi vértörökönök között, otthonosan érz magát. Magyarországon sok finn szemében a romantikus vágyódás országa.
— A magyar életre tényleg sok tekintetben a ragyogás jellemző, de inkább ünnepélyes alkalmakkor, mert hétköznapi jelzava a szakadtan, fáradhatatlan mun-

ka, akárcsak a finneknél.
— Magyarország helyzete, mint a nyugati kultúra keleti bástyájáé, minden időn keresztül azonos volt Finnországgal. Testvérszempont mögött fényes történelem áll és a magyar nemzet a legnagyobb a finnugor népek között. Finn ember számára lehetetlen nagy örömet és őszinte hálát nem érezni azért, hogy Magyarországon a rokonságot komoly és kötelező tényként fogják fel.
A magyarországi út ezáltal növekvő bizalmat adott a látogatóknak úgy saját nemzete, mint az egész rokon népesalád boldog jövőjét illetően.

Gázmotorszerelés közben gázmérgezést szenvedett és lezuhant egy szerelő

A Budai Ezsaiás utcán levő Hungaria hengermalomban szivógázmotort szerelt Asztalan József 34 éves szerelő. Honvédtemető utca 35. szám alatti lakos Vad Lajos 47 éves főmőlnár. Bánffy utca 2. szám alatti lakossal együtt. Amint a motorhengert kibontották, nagymennyiségű gáz csapott ki, úgyhogy Asztalan gázmérgezést szenvedett, eszméletvesztette és lezuhant a motor tetejéről. A zuhanás következtében fején súlyosan megsérült. Társa, Vad Lajos főmőlnár is kisebb gázmérgezést szenvedett. Asztalan Józsefet a belgyógyászati klinikára szállították a mentők, míg Vad Lajos az udvaron friss levegő beszívása után jobban lett.

Hősi halált halt Csukás repülő ezredes a Kormányzóhelyettes Ur volt harctéri parancsnoka

A Pesti Hirlapban Pados Pál, volt haditudósító megírt hangzó cikkben számol be a Kormányzóhelyettes Ur volt harctéri parancsnokának, Csukás Kálmán repülőalezredesnek hősi haláláról.
Beszámol az első találkozásról Csukás Kálmánnal, aki akkor még őrnagy volt. Hozzáutazott a tudósító akkor, hogy riportot írjon Horthy István fő-

hadnagy úrról, aki a vadászoknál teljesített katonai szolgálatot és ezen a repülőterén készült komolyan és nagy lelkesedéssel a frontra. Természetesen először némes Csukás Kálmán vezérkari őrnagyhoz vezetete útja, aki körülvette a repülőterén, megmutogatta a gépeket, a hangárokat, kieszközölte a Kormányzóhelyettes Urral az intervjút, sőt még az írógépet is kölcsönadta, hogy

DEBRECZEN 2. OLDAL 1943. II. 10.

ott nyomban megírhatta cikkét. Csukás őrnagy ezekkel a szavakkal búcsúzott az újságírótól: — Aztán viszontlátásra a harctéren...

Aztán kint találkoztak a haditudósító és Csukás alezredes a vadászrepülők birodalmában, a fronton. Csukás alezredes büszke volt nagyon, hogy a századában harcol az ország Kormányzóhelyettese...

Csukás Kálmán hősi haláláról a következőket írja Pados Pál: A repülőterület január 18-án körülvették az oroszok. Csukás Kálmán — akkor már alezredes volt, — azonnal elhatározta, ki kell törni! Maga indult el kifurkászni, hogy melyik oldalon kíséreljék meg ezt a vakmerő és elszánt tettet? Kézítésára került a sor. Es Csukás Kálmán alezredes ott esett el a repülőterén ellenséges golyótól találva.

Halála azonban nem volt hiábavaló.
A repülőterén többi tisztje és legénysége — éppen az ő felderítései következtében — ki tudott törni és nyugat felé esatlakozott földi csapatainkhoz.
Csukás Kálmán úgy hal meg mint igaz katonához és hőse parancsnokhoz illik, emberei élén hőiesen, bátran.

RÖVID TÁVIRATOK

A közellési miniszter rendeletet adott ki, amellyel újra megállapítja a papiros és írószerek fogyasztói árát. A rendelet a Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg.

Genf, február 9. (Német TI.) Londonból jelentik: A „Times” leírja, milyen előkészületeket tettek a vörös hadsereg alapítása évfordulójának megünneplésére. Londonban és 11 angol városban ünnepélyeket rendeznek. Az angol kormány részéről a tájékoztatóügyi miniszterium végzi az előkészületeket. (MTI)

Eltört létráról lezuhant két lány

A Ferenc József úton az egyik fehérmű varrodában létrán ablakot tisztított Porcsin Erzsébet 15 éves fehérművarrodánul, Faiskola utca 7. sz. alatti lakos és Molnár Ilona 16 éves fehérművarrodánul, Kanális utca 7. sz. alatti lakos. A létra eltört alattuk, mindketten lezuhantak és Porcsin Erzsébet a hátgerincén, Molnár Ilona pedig a kezén sérült meg. A mentők reszesítették őket elsősegélyben.

— Halálraette magát a disznótoron. Marosvásárhelyről jelentik: Ilyés Ferenc 52 éves palota-ílvai gazdánál disznóölés volt és ebből az alkalomból nagy lakomát csapott. Ilyés nagymennyiségű friss peccenyét fogyasztott puliszkával. Pár óra múlva érezt, hogy rosszul van, de nem tulajdonított nagy fontosságot a dolognak. Másnap reggel, mielőtt orvost hívtak volna, irtózatosan kínok között meghalt. A hatóságai orvos megállapította, hogy a szerencsétlen ember halálát bélesavarodás okozta.

— A közellátási miniszter Ágoston Béla nyug. hadbiztos-alezredes a belföldi burgonyakereskedelmi egyesületnél a miniszteri biztosi teendők ellátása alól felmentette.

— Most alakult meg Szabadkán a Kosztolányi Dezső Társaság. Az alakuló gyűlésen elhatározták, hogy a társaság egyetlen védnőkéül az elhunyt írónak Szabadkán élő özvegyét kerik fel.

— Bern, február 9. A Svájci Távirati Iroda jelentése szerint Svájc londoni követét utasították, hogy „megfelelő óvást emeljen” azért, mert angol repülőgépek a február 5-ére virradó éjjelen megsértették Svájc semlegességét.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A kölni kamarahármas hangversenye

Dicsőretekkel és elismeréssel kell megemlékeznünk a kölni kamara hármas tegnap este a zeneiskola dísztermében tartott hangversenyéről, mert ez a bemutatás több olyan dologra világított rá, ami az idő távlatán át a mai kor számára ismeretlenné vált. — A cembalo, fuvola és viola de gamba olyan egymáshoz hangolt és kiegyenlített hangszerek, amelyek eleve predesztináltak mint együttes kamara művek a szó igaz értelmében vett házi zené bemutatására. Csak a közvetlen érzékelés ereje győz meg bennünket és érteti meg, hogy a letűnt századok miért rajongtak annyira a kis együttesek házi zenéjéért. A hangszerek kellemes és a ma már újszerűen ható hangszíne, hangintenzívusa egészen különleges, meghitt hangulatot keltenek a hangulat feloldja az ember lelkét és kiragadja a hétköznapi életből. A kölni kamarahármas bemutatkozása túlnő a zenetörténeti értéket keretén, mert tagjai Karl Herman Pillay (cembalo), Reinhard Fritzsche (fuvola), Karl Maria Schwomberger (viola de gamba), mindama tárgyi előfeltételek birtokosa, amelyekkel igaz értékű zenei tolmácsolás az értékállás magaslatára emelkedik. Remek készletüket színvonalas és bensőséges zeneiség, összérzettség emeli az átlag fölé s így természetesen, hogy hangversenyüket látható igaz lelkeséggel és szeretettel fogadta Debrecen komoly zenei szerető közönsége. A kiváló kamarahármas több ráadásával honorálta a közönség tetszés nyilvánítását.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Február 10-én szerdán: Violetta (heti bérlet).

Február 11-én, csütörtökön: Violetta B) bérlet.

Pénteken este: Süt a nap. — (Propaganda munkakétfeladás).

RAJZ JÁNOS GYÁSA.

Mély gyász érte Rajz Jánost, a Csokonai Színház kiváló művészt, édesanyja többheti súlyos szenvedés után Budapesten elhunyt. A rokonszenves művészt karátársai és igazgatója mély részvételt vettek körül és baráti szívvel osztottak gyászában. A temetés pénteken lesz, erre a napra Rajz János Budapestre utazik és így a pénteken estére műsorra tűzött „Kata, Kity Katinka” helyett melyben Rajz János főszerepet játszik a „Süt a nap” Zilahy-darab kerül előadásra. Rajz János megható szeretettel és gyöngédséggel ragaszkodott édes anyjához. Mikor a többéves csere társulati rendszer vándorlása után az idén egész időre Debrecenben maradt, szüleit Debrecenbe költöztette, itt vett ki lakást számukra. Két hónappal ezelőtt

Csokonai Színház

Szerdán heti bérlet 20. szelvény s a következő napokon

Violetta

Romantikus revüoperett fővárosi kiállításban, remek táncokkal!

azonban megbetegedett édesanyja és kezelésre visszavitték Budapestre, ott következett be halála.

FILM

SZERELMI LÁZ. A Vígsház magyar filmjúdonsága a cirkusz világába viszi a nézőt. — A hangját drámai körülmények között elvesztett operabéna (Csorosz) bohócsapkában ad művészt. Leánya (Dayka Margit) az apa tragikus halála után maga veszi kezébe apja elárult gitárját s felölti a bohóc ruhát. Feláldozza

szerepét a karnagy-zeneszerzőt (Timár), aki pedig benne találta meg a nagy ihletet legnagyobb kompozíciójához, a „Szerelmi Láz”-hoz. Nincs a filmben hepiend ami pedig újszerű filmjeink között. A mellékszereplők között kimagasló Maklár Zoltán aki a művész öltöztetőjéből csinál briliáns kabinetfigurát. A film másik érdekessége egy újonnan feltűnt csillag, Romváry Trudi, akinek fiatal szépsége, úde színpaltja a filmnek. A darabban felhangzó — Szerelmi Láz — erőteljes vonalvezetésű jól hangszerelt kompozíció.

Az Akadémia állásfoglalása a „paraszt” szó jelentőségéről

A Magyar Tudományos Akadémia Nyelvművelő Bizottsága Szinyei Ferenc elnöklésével ülést tartott, amelyben igen érdekes határozatokat hoztak.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara azt kérdezte a Magyar Tudományos Akadémiától, melyik az a helyes magyar szó a nyelv tisztasága szempontjából, amely a kisbirtokos osztály megjelölésére a legalkalmasabb és a fogalmat a legjobban fedi. A Mezőgazdasági Kamarához több javaslat érkezett abból a célból, hogy a közhasználatban levő „paraszt” szó helyett arra alkalmasabb elnevezést használjanak a kisgazda fogalmának kifejezésére. Kifejtették, hogy a „paraszt” szó szláv eredetű, a durvaságnak és a faragatlanságnak kifejezésére szolgál és mint ilyen nem alkalmas egy társadalmi osztály megjelölésére.

Ezzel kapcsolatban vita indult meg. Egyesek a szó értelmének megváltoztatását, mások pedig alkalmasabbnak látszó kifejezés

felkarolását kívánták. A Nyelvművelő Bizottság Harsányi Zsolt, Loványi Gyula és mások hozzászólása után a következőket állapította meg:

Az Országos Mezőgazdasági Kamara beadványában felvetett kérdés inkább társadalmi, mint nyelvészeti. Nem most merült fel először hiszen már évekkel ezelőtt is politikai vita folyt a lapok hasábjain a paraszt szó körül. 1915-ben a legkiválóbb közírók — Rákosi Jenő, Kennedy Géza — keltek a „paraszt” szó védelmére. Akárhogy erőlködünk is, a történeti becsű „paraszt” kifejezés helyett jobbat, magyarrabbat nem lehet találni a föld népének megjelölésére. A nyelvhasználat nem igazodhatik a változó politikai divatokhoz. A kétségtelen, hogy a paraszt szónak van bántó értelme is, de ez még nem ok arra, hogy ezt a szót töröljük nyelvünkéből. A szónak sértő jelentése egyébként mostanában csökkenőben van.

Ismerjük meg városunkat

Maróthi György-utca

Megállapíthatjuk, hogy egyre nagyobb érdeklődés kíséri fenti rovatunkat. Érthető, mert nagyon sokan vannak, akik valóban így kezdik megismerni, hogy hol is laknak és ezekből az apró töredékekből lassan, talán egy esztendő leforgása alatt, mégis csak ki fog alakulni Debrecen múltja.

Egyeseknek azonban meg kell mondanunk, hogy távol áll tőlünk, hogy történelmet írjunk, annál kevésbé az, hogy másítsunk. Kutatásaink alapján, összegyűjtött anyagunk fölött való rendelkezés szerint itt is, ott is annyit adunk a múltból, amennyit éppen jónak látunk. A sok, sok száz utcánév közben aztán sorra kerül minden, azt nyugodtan elmondhatjuk, éppen ezért, ha itt, ott valami hiánynosnak is látszik azt pótoljuk éppen a nap, nap után megjelenő cikkeinkben.

És még egyet: mi jelen cikk-sorozatunkban csak szigorúan az utcákkal foglalkozunk, a tárgyi emlékekre mint már írtuk, annak idején kerül a sor. Ezért a több alkalommal hozzászóló cikkek íróit is arra kérjük, hogy csak az utcákra vonatkozó adatokat írja, amilyen volt „Civis” múlt vasárnapi cikke, mely egy egész sereg utcát ölelt fel. A tárgyi részre ugyanis rá fogunk térni mert ezekben meg éppen gazdag ez a város, azonban éppen itt is az a hiba, hogy a nagy közönség feletlen tájékozatlan ezekből a múltból itt maradó tárgyi ismeretekben.

Es most lássunk egy másik mellékutcat, mely azonban közel van a központhoz és a város szívéhez. Gyönyörű neve van: Maróthi György-utca. Helyesen ível és nem y-lonnal, amint a nagy professor is írta annak idején a nevért. Az bizonyos, hogy erről a névről aztán aligha tud többet a debreceni polgárság nagy része, mint azt, hogy utcanév, holott hát annak idején, pontosan kétszáz esztendőnek előtte fogalom volt a magyar tudományos életben ez a név, de Debrecenben meg éppen

Pontosan kétszáz esztendővel ezelőtt jelent meg „Arithmetica” című pompás és nagy hírű szám-

tankönyve, mely szelvényben, hosszában nélkülözhetetlen kézikönyve volt a számtanintézetnek kerek száz esztendőig.

A vén Kollégium ifjú tanára volt Maróthi György, sőt azt is elmondhatjuk, hogy a tudományosan nagy híre szert tett professzorok között a legelsők egyike. Mikor a kollégiumi katedrára került már európai hírű tudós, sajnos csak pár esztendőig tudta betölteni ezt a tisztet, mert a Kollégiumban lévő kép bizonyossága szerint 1738-1744-ig tanárkodott. Borotvált arcú, fiatal, értelmes szemű úriember arculatával néz reánk. Magas homloka, éber figyelme a szemlein keresztül is elárulná, hogy lángelme. Vannak képek, melyek beszedesebbek minden leírásnál. Ilyen a kollégiumi Maróthi-kép.

Különbözik a nagyhírű tudós a debreceni Kollégiumban a latinnyelvű édeszólást, történelmet és matematikát tanított. Ha úgy vesszük, elég tág tere a tudományának, de a jelek szerint Maróthi szelleme pompásan összefogta ezt a három világot. Nyilván maga is szónok, aki a történelmi ismereteken keresztül a számtan megdönthetetlen érveléssel is tudott, ha kellett hatni.

Hogy hatott a szava, hogy tekintély volt a munkódése, bizonyítja az, hogy a legutóbbi időkig hallhatták Debrecenben szájról szájra jellegként ezt a mondatot, mint utolsó és megdönthetetlen érvel:

— Így van ez Maróthy szerint!

Ez a mondat adta meg az igazságának a hangsúlyt és azt, hogy többé kár is vitálni. Nagy érdeme, hogy már Dugonics előtt máig megmaradó matematikai műszavakat szerzett, ezzel irodalmi életünk fejlődésében is jelentős szerepet játszott.

A vén Kollégium mindig vezető szerepet játszott ennek a városnak az életében. Talán egyetlen más magyar város sincs, mely annyira összenőtt volna tudományos intézetével, iskolájával. Mint Debrecen a Kollégiummal. Enyed, Patak, Kolozsvár is szerették, dédelgették iskoláikat, de Debrecen benne és vele élt. Talán ez a titka, hogy még gyakran találkozunk a Kollégiummal és annak életével a debreceni utca nevek történeténél is.

Mi minden esetre büszkén lát-

juk, hogy a város, és iskolája között a kapcsolat, ha lehetséges, még mélyebb ma, mint valaha. És a város területén szerte húzódo utca nevek hirdetik a

multat és annak kapcsolatait város és iskola, élet és tudomány egymásratalálása dicsőretéül. Amint a Maróthi György-utca is ezt hirdeti.

Rendelet a szén- és koksztorgalmáról és felhasználásáról

A hivatalos lap szerdai számában jelent meg az iparügyi miniszter rendelete a szén, a brikett, a koksztorgalmáról és felhasználásáról.

A rendelet szerint a szén, brikettet, kokszt és a kokszbrikettet termelő vállalat az általa termelt tüzelőanyagot csak a M. Kir. Ipari Anyaghivatal engedélyével szolgáltatni ki és használhat fel. Az említett tüzelőanyagokat termelő vállalat összes megrendeléseit, termelési

előirányzatát és szállítási terveit, valamint a minden hónap utolsó napján meglévő készletét a rendeletben foglaltak szerint köteles az Anyaghivatalban bejelenteni.

Ipari, kereskedelmi, kohó- és mezőgazdasági vállalat az Anyaghivatal külön engedélye nélkül csak annál a vállalatnál rendelheti az említett tüzelőanyagokat, amelyiknél 1940. évi szeptember hó 1-e óta rendszeresen vásárolt.

Szombaton este 7 órakor lesz az olasz hangverseny

Az Olasz Kulturintézet február 13-án, szombaton este 7 órakor a zeneiskola dísztermében harfa- és zongorahangversenyt rendez Liano Pasquali Cortese és Miriam Donadoni olasz művésznők közreműködésével.

A két fiatal művésznő nemcsak Olaszországban, de külföldön is igen nagy sikereket aratott úgy technikai felkészültségével, mint a zeneművek tökéletes tolmácsolásával. Ez alkalommal Corelli, Respighi, Scarlatti, Casella, Chopin, Liszt stb. művek szerepelnek a műsoron. Debrecen zeneértő közönségének igazi élményt fog nyújtani az Olasz Kulturintézet vezetősége ezzel a hangversennyel és a művészek mindenben kielégítik azt a nagy érdeklődést, amely városszerte már megnyilvánul. Műsorigénylések a I P az Olasz Kulturintézetben. Hatvan u. 2. I. em.) Telefon: 12-04.

Téglás 75.000 pengős OTI-kölcsonnel új községházát épített

Téglás község képviselőtestülete határozatot hozott, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet által megszavazott, 25 év alatt törlesztendő 75.000 pengős kölcsön felhasználásával községházát, jegyzői lakást és mellék-helyiségeket épített.

A község képviselőtestületének határozatát az építési tervek és költségvetési irányzat tárgyában dr. Szóór Zoltán aljegyző ismertette Hajdú vármegye kisgyűlésén. A kisgyűlés Téglás község előjáróságának határozatát jóváhagyólag tudomásul vette.

A fogházból idézték meg tanunk elsőtétítési ügyben

Légi riadó idején tavaly szeptember 13-án este Bessenyei József Turi András-utcai házában ablakain fénycsóvát láttak és az örök feljelentették, mer nem tartotta meg az elsőtétítéssel kapcsolatos rendelkezéseket. A törvényszék dr. Fövényessy tanácsa hétfőn vonta kérdőre Bessenyei Józsefet, aki azzal védekezett, hogy ő akadt az egyik szobában és nem tudja, hogy ki gyújtotta fel a villanyt, de akkor sem az utcára, hanem az udvarra szűrődhetett ki fény. A tárgyalásra mint tanut idézték meg Kovács István iparossegéd, aki a feljelentést megtette. Kovácsot a törvényszék fogházából vezette elő a szuronyos őr, mert egy lopási ügybe keveredett. Kovács eskü alatt tette meg vallomását arról, hogy az utcai lakon tenyérnyi helyen csapódott ki a fény. A bíróság a vádlott kérésére bizonyításkiegészítést rendelt el és a tárgyalást elnapolta.

Mokcsay képviselő meghalt

Mokcsay Dezső országgyűlési képviselő, a Magyar Nemzeti Szocialista Párt tagja 56 éves korában tüdőgyulladás következtében meghalt. Mokcsay Dezső a budai listán került az országgyűlés képviselőházába.

Leszúrta iskolatársát egy 12 éves gyermek

Kerékgyártó Zoltán 12 éves elemiiskolai tanuló, Szent Anna utca 36. sz. alatti lakost tegnap délután a Lorántffy utcán megtámadta egy ugyancsak 12 éves iskolatársa és késével bal háltékton szúrta. A mentők költözték be erősen vérző sebére. A fiatalokú késelő ellen megindult az eljárás.

Újabb közlemény a szabadságos katonák elszállításáról

A kétszázal kezdődő tábori postaszámú alakulatoktól szabadságon levők további elszállítását végezték február 11-én a Lavocsnéi rendészeti és katonagondozó állomáson elutazásra jelentkezettek azok, akiknek szabadsági igazolványuk szerint január 20-án, vagy előző napokon kellett volna jelentkezniük. Február 12-én azok kötelesek jelentkezni, akiknek oda január 21-én kellett volna beérkezniük, február 13-án pedig azok kötelesek jelentkezni, akiknek Lavocsnéi január 22-én és 23-án kellett volna jelentkezniük.

Akik vasúti összeköttetés miatt az ité között napokon nem tudnak jelentkezni, a következő napon feltétlenül jelentkezzenek, de késésükkel az induláskor a vasúti állomáson igazoltassák.

Az ellenőrzés eredménye szerint az utazóknak még mindig több csomagjuk van, mint amennyi két kézben könnyűszerrel, hosszú úton is el tudnak vinni. A vasúti végállomástól szállított eszközök nem áll rendelkezésre. Romlandó és meg nem engedett anyagokat senki ne vigyen. Bajtársai részére csomagokat senki ne vállaljon, mert az, aki a kézbesítési kötelezettségnek nem tud eleget tenni, öt gyanúsított. Szabálytalan csomagok elszállítását a rendészeti parancsnokságok megakadályozhatják.

Hamisított gyűjtőivel száz helyen szedett fel pénzt a saját céljára

A debreceni törvényszék elé okirathamisítás és csalás miatt került Pál János napszámos, aki leszerelés után gyűjtőivel hamisított és „jótékony célra” száz helyről 90 pengőt szedett össze. A tárgyaláson Pál János beismerő vallomást tett és arra hivatkozott, hogy annyira szegény volt, hogy még ruhát sem tudott magának vásárolni, végső nyomora kényszerítette arra, hogy ilye módon szerezzen pénzt. A bíróság nem fogadta el a védekezést és elítélte 10 hónapi börtönre sorozatos csalás és okirathamisítás miatt. Az ítélet jogerős.

Rövidesen megkezdik a fedett uszoda átépítését

Nagyszabású átalakítások, változtatások teszik kellemessé a közönség számára a téli és nyári fürdőt

Megirtuk már röviden, hogy a nagyterdei uszodákban nagyszabású átalakítási munkálatokat hajtanak végre. Andrásy építésmérnök elkészítette a terveket, ezeket dr. Kőlcsey Sándor polgármester jóváhagyta és mivel a közgyűlés előzetes utasítása és határozata a fürdő átépítési ügyben tulajdonképpen már korábban megtörtént, most már csak a kedvező, melegebb időt várják, hogy a szűkebbé vált építkezések végrehajtsák. Ezek mindenekelőtt közegészségügyi célokat és szempontokat és természetesen a közönség kényelmét szolgálják. A fürdő vezető főnöke, dr. Erdélyi Pál egyetemi m. tanár, Kalenda Lóránd műszaki tanácsnok és Andrásy építésmérnök közösen tartott szemléken és megbeszéléseken formálták ki az átalakítási terveket. Batran el lehet mondani, hogy mint minden rosszban van valami jó is, így ebben is, hogy a fedett uszodát át kell építeni. Így korszerűbbé teszik és számos olyan újítást hajtanak végre, melyek a közönség számára jelentős előnyt képeznek.

Az első változás az lesz, hogy a villamos felé eső részen bejárati kapu a fedett uszoda. Nem kell tehát majd körbejárnia a közönségnek, hanem akárcsak a nyári uszodához, úgynevezett főbejáraton, rövid úton juthatnak a vendégek a fedettbe. A bejárat egy szépen kiképzett nagy hallba vezet, amelyet most építenek majd meg. Ebből a csarnokból az összes fürdőrészekhez be lehet jutni anélkül, hogy a vendég kénytelen lenne felöltözni — sokszor sáros lábbal — a fedett uszoda területére belépni. Magába a fedett uszoda területére a jövőben csak levétkező juthatnak be a vendégek. A hallban lesz a pénztár, ez esik a vendég útjába először, onnan közvetlenül az öltözőbe léphet és innen már csak fürdőruhában kerülhet a fedett uszoda területére.

A termál és a kádfürdő felé is innen lehet jutni, ebből a hallból, még pedig egy zárt folyosó vezet a többi fürdőkhöz. Az orvosi rendelőszobát és a kezelőhelyiséget is áthelyezik, ezekben szintén a hallból közvetlenül kerülhetnek a betegek. A mostani orvosi rendelő helyére szénasavas fürdőt és hidegvizgyógykezelési helyiséget tesznek. Ezzel eléri azt, hogy az ideges és szívbeteg vendégek teljesen csendes, nyugodt környezetben lehetnek, elkülönítve a zajosabb fedett uszodától.

Az a bejárati ajtó, melyen most lehet a téli fürdőkhöz jutni befalazzák, mivel pár lépéssel arrébb lesz az állandó főbejárati. A mostani téli bejárat hallját is átalakítják és itt nagyobb zárt pihenőcsarnokot létesítenek.

Megszüntetik azt az áldatlan állapotot is, hogy a fedett uszodában söröszek és étkezések folyhassanak. Ugy segítenek a vendégek kényelmén, hogy a nagy hallnak egyik végéből a büfé helyiségre lehet jutni, anélkül, hogy a szabadba kellene kimeni.

Ugyancsak a közönség kényelmét szolgálja az az átalakítás is, hogy a hall másik végén fodrász terem lesz, ide a vendégek mind a kádfürdőből, mind a fedett uszodából bejuthatnak.

Magát a fedett uszodát is nagyon szépen átépítik. A mostani összes kellemetlenségeket megszüntetik benne. Így elsősorban a folytonos cseppegéseket. Kettős fedelet építenek, közte levegő közepi a szigetelést. A fedett uszoda teteje szilikus boltívet kap, a mostani tetőt teljesen szétbontják, csak az a rész marad meg, amelyiket már portland cement-

tel kijavítottak. Korszerű, neonsöves világítást kap a fedett uszoda, melynek a jövőben minden része egy formán és teljesen megvilágítást nyer. Megszűnnek a sötét részek és sarkok, úgyhogy etekintetben sem marad semmi kívánni való hátra.

És végül — amit legelső sorban kellett volna mint értékes változást megemlíteni, — gondoskodik a fürdőigazgatóság arról, hogy az összes medencékben nemcsak mindig friss és tiszta, hanem állású is legyen a víz. Ez már a nyári uszodára is vonatkozik. A fürdő telepén már hetek óta próbálják a szűrőberendezéseket és megfelelő nagy készülékeket fognak beállítani erre a célra. Elsősorban állandóan szűrnek a nagyterdei fürdő saját hideg kútjának a vizét, amely többé nem lesz sem zavaros, sem rosszaszínű a gazdag és egyébként nagyon egészséges vastartalmától. Így az a víz, amellyel hűtik a hőforrásvizet az uszodamedencéjében, tökéletesen kristálytiszta lesz és marad is. Arról is gondoskodnak új berendezésekkel, hogy a víz felületén képződő szennyeződés, zsírosodás pillanatig se maradhasson a vizen. Est úgy érik el, hogy gazdag lefolyórészt kap minden medence, amelybe az egyik oldalról folyton áramlik be a friss víz, a másik végén erős túlfolyókat építenek be, amelyek a vizet állandóan leveleztetik a medencéből. Emellett a szűrt viznek az lesz a nagy előnye, hogy például a nyári hideg medencében a fenéki víz lehet majd látni, olyan kristálytiszta lesz az állású víz. Ezenkívül kísérleteket folytatnak arra is, hogy a hideg medence falát vízálló kékszínű festékkel bevonhassák, ami nagyon széppé teszi majd a medencét és kellemesebbé a benne fürdést.

Természetesen az úgynevezett meleg és forróvizű medencékben nem szűrik a vizet, ott az Is-tlen udta természetességében és forróságában kapják a vendégek. A rendszer az lesz, hogy az egyik nap az egyik medencében lesz friss forró víz, ez másnapra megfelelően lehűl és akkor ez lesz a langyos medence. A vizet mindig frissen, éjszaka bocsátják a medencébe, hogy kellően lehűlhessen, mert ezt a vizet hideg vízzel soha nem hűtjék fel. A meleg medencék tehát napon-ta friss vizet kapnak a hőforrásból.

A termálmedencék vizét azonban már ismét szűrten adják, de nem hűtjék, úgyhogy a gyógyereje teljes mértékben kifejtheti állandós hatását. A kádfürdők vizét is szűrik, hogy teljesen állású víz álljon a vendégek rendelkezésére.

Az új változtatásokkal és átalakításokkal lényegesen javul a nagyterdei fürdő állapota és a közönség bizonyosan sokkal szívesebben és gyakrabban keresi majd fel nemcsak vasárnapokon, hanem köznapokon is az uszodákat és a fedett csarnokot.

Üzenetek a frontról

Magyar Lajos őrmester üdvözlét küldi feleségének Debrecenbe. A csomagot megkapta. Jól van. Nagyon sokszor csókolja.

Farkas József tizedes könyvebb sebesüléssel kórházban van, értesíti erről szüleit Tiszacsizlaron. Kéri, ne aggódjanak, mert már jól érzi magát. Új tábori postaszám 113/17. Levélet vár.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943 II. 10.

Halála után megkapta a Nemzetvédelmi Keresztet

Dr. Nagy István ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag, akit Debrecenben nagyon sokan ismertek, halála után megkapta a nemzetvédelmi keresztet. A székely származású dr. Nagy István izzó magyar lelkű, kiváló hazafi volt. Tevékeny szerepet vitt az ellenforradalmi mozgalomban és számos hazafias egyesületnek tagja volt.

Kibővítik Balmazújváros vasúti állomását

Balmazújváros vasúti állomásának kibővítését határozta el a MÁV igazgatósága a megővekedett forgalomra tekintettel. Mivel a kibővítéssel kapcsolatos építkezések keresztfelületéhez közterületek igénybevétele szükséges. Hajdú vármegye vezetősége úgy határozott, hogy március 17-én helyszíni szemlélet tartanak és a közterületek átengedése ügyében ennek alapján hoznak határozatot.

Időszerű kislexikon

A vas elsőrendű szerepet játszik a ma dúló nyersanyagháborúban, ahol a mindkét oldalon ijesztő tömegben felsorakozó gépek temérdek nyersanyagot emésztenek fel előállításukkor és üzembentartásukkor egyaránt. A vasat a vasércből nyerik, amelyekben különböző mértékben találunk nyersvasat. Legnagyobb a vastartalma, 72%, a magnetitnek, amely Norvégiában, Svédországban és Németország egyes részein, bár it már sokkal kisebb mennyiségben, fordul elő. A hematit, vagy vörös vasérc már csak 70% körül tartalmaz vasat, ebből igen sok van Spanyolországban (Bilbao), Angliában (Cumberland és Lancashire) és Amerikában. A ma egymással háborúban álló hatalmak, Németország egyfelől és Anglia, az Egyesült Államok másfelől, bár vasban meglehetősen gazdagok, mégis igen sokat importáltak vasból. Spanyolország és Svédország a békében megosztotta vasérctermelését Németország és Anglia, meg az USA között. Ma nem tudjuk, hogy milyen arányban szállítják a vasat a feni emlelt államok. A háború kimenetelét szempontjából jelentős az, hogy a vasban gazdag államok melyik oldalra fognak csatlakozni.

Szemes magyar teapótlót engedélyezett a földművelésügyi miniszter

A földművelésügyi miniszter a különféle nevek alatt forgalomba hozott teapótlók gyártását és árusítását betiltotta, illetve külön engedélyhez kötötte. Egyben azt is elrendelte, hogy a raktáron levő ilyen áruciklet csak 1943 január 31-ig volt szabad a kereskedőknek is árusítaniuk. Erről a rendelkezésről értesítették az összes vegykísérleti állomásokat, így a debreceni vegykísérleti állomást, valamint a debreceni essenciagyárosokat is.

A legjobb időben érkezett meg tehát Cs. Orosz Béla debreceni lakos részére a földművelésügyi miniszteri engedély, melynek alapján magyar lelkű készült folyékony teapótlót állíthat elő. Ennek gyártása jogos és előnye a Cs. Orosz-féle készítménynek az összes eddigi magyar teákkal szemben, hogy ennek gyártásánál 20% térf. szeszt kell használni. Az új magyar teapótló bizonyára nagy közkeveltségnek fog örüvdeni a teakedvelők körében, mert ízes, aromás és szeszes is.

A Helyi Vasútnál megkezdtek az alkalmazottak helyzetének javítását

Néhány nappal ezelőtt közöltük, hogy a HÉV alkalmazottai méltányos és jogos kéréseik támogatásáért lapunkhoz fordultak. El is jártunk annakidején a HÉV igazgatóságánál, ahol megnyugtató választ kaptunk. Kijelentették, hogy az alkalmazottak több irányú kéréseit terjesztették az igazgatóság elé és ezeknek kedvező elintézése folyamatban is van.

Wolfinau József igazgató Budapestén járt és a HÉV központi igazgatósága közölte vele, hogy a HÉV alkalmazottaknak azt a kérését már is teljesítették, hogy a régebben esztközölt fizetéscsökkentésből még fennmaradt öt százalékos most visszaállították, még pedig úgy, hogy ez az összeg a nyugdíjba is beszámítandó lesz.

Az 5 százalékos fizetésemelést visszamenőleg, 1943 január hó elsejétől adták meg és a folyósítása is már pár napon belül megtörtént.

Másik fontos kérése volt a HÉV alkalmazottaknak, hogy ne csak gyermeknevelési segítyt kapjanak, hanem olyan családi pótlékot, amely a feleség után is jár.

Wolfinau igazgató közölte a DEBRECZEN munkatársával, hogy ennek a kérésnek a teljesítése is a legjobb úton van, az igazgatóság befejezett ténnyről ugyan még nem adott nyilatkozatot de kijelentették, hogy az alkalmazottaknak ezt a kérését is teljesíteni fogják.

Az alkalmazottaknak a nyugdíjbeszámítási kérelmük a nyugdíjbizottság elé kerül és előrelátólag etérten is kedvező lesz a döntés.

Ugyilátszik tehát, hogy Wolfinau József igazgató valóban nemcsak ígérte a segítséget az alkalmazottak jogos kívánságainak teljesítése érdekében, de amit csak már lehetett, keresztül is vitt és a jövőben is mindent megtesz helyzetük javítására.

Pass László a magyar nemzetnevelésről

Igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a tanítók Gönczy Egyesületeinek legutolsó összejövetele iránt, melyen nemcsak tanítók jelentek meg, hanem sokan mások is, kik feligyeltek az egyesületben folyó magyarságmentő munkára.

Az összejövetelt Németh Bertalan igazgató közvetlen szavakkal nyitotta meg, majd Kerek György titkár vezetésével a „népdal-főloán” az összegyűlteket megragulták az „Udvaromon hármat fordult a kocsi” kezdetű dalt.

Ezután dr. Pass László evangélikus tb. esperes tartotta meg nagyon értékes előadását „A magyar nemzetnevelés a népiskolában” címen. Kifejtette, hogy a magyar népek megvan a lehetősége arra, hogy adottságaiból kifolyólag egységessé, eggyé neveljék. A magyar lélekre jellemző vonások: a nemes büszkeség, szerénység, találékonyság, gazdag érzésvilág, a szentimentalizmustól és cinizmustól egyaránt mentes magatartás, a magabizó erő, a virágok, gyermekek szeretete, a nőkel szemben való lovagiaság, mind olyan tulajdonságok, melyeket kellő tapintattal beleültethetünk minden fejlődő magyar szívbe.

A magyar nemzetnevelő első feladata a magyarság-közöség élmény felbresztése és átélése. Fontos, hogy ne csak egyénileg szóljunk a gyermekhez, hanem a „mi magyarok” jelentőségét is érezzük ki.

Nem rajongó és önimádo önismeretre van szükség, hanem tehetségünknek önértékes magabizására. A magyar szolidaritás-érzést kell kifejlesztenünk.

A gyermeket már az iskolában arra a hivatástudatra kell nevelni, mely képessé teszi bármily körülmények közötti helytállásra. Legyen elég lelki ereje ahhoz, hogy soha ne kisebb egyéni célokat szolgáljon, hanem mindenként előtt egyetemes nemzetünk ügyei álljanak.

Érdekes volt az előadásnak az a része, mikor a környezet elnevelő hatásáról beszélt Pass László. Mindent, ami rontó hatással van a nemzetnevelésre, el kell a gyermek környezetéből távolítani — mondta.

Aki nem akarja vállalni a nemzetnek magyar szempontból való építését, annak nincs helye ebben az országban.

Nemzetnevelő tényező a magyar géniusz, a magyar néplelek, népművészet, a magyar zene, magyar stílus, a magyar nyelv szerkeszti tisztasága.

Szólt arról is, hogy a magyarság-élmény csak negatívra átalítható. Úgy kell magyarrá nevelni, hogy odaállítunk a gyer-

me kelé egy nem magyart és annak tetteit hasonlítjuk össze egy magyar ember tetteivel. A különbségekből, ellentétekből kell a magyarság-élményt kibontakoztatni.

Igen nagy szerepe van a nemzetnevelésben a nagy, szuggesztív magyar személyiségeknek a növények el állításában is. Petőfi vagy Kossuth egyénisége mindig gyújtó hatású.

Végül arról szólt Pass László, hogy eredményes nemzetnevelésről csak akkor beszélhetünk, ha majd a társadalom minden egyes tagja átérzi ennek fontosságát. Az iskola addig csak fél munkát végezhet.

A vendéglős szakosztály ülése

Csócsits Lajos vendéglős-mester elnöksével a vendéglős szakosztály népes ülést tartott. A megjelentek előtt Csócsits elnök ismertette a bor, sör és szeszfelékre vonatkozólag kiadott rendelkezéseket.

Ezután tárgyalták a faellátás kérdését. Az Ipartestület útján igényelt tűzifa megérkezett és ebből az igényelt részt a vendéglősök is megkapják.

Ugyancsak tárgyalták a szappanellátás ügyét. A szállodások nagyobb a vendéglősök kisebb mennyiségű szappant kapnak, mert közegészségügyi szempontból különös gondot kell vigyázniok a fokozott tisztaságra a saját üzemükben.

Egyhangúlag elhatározta a szakosztály, hogy a vendéglős tanonciskola részére egy trófépet vásárol, hogy a pinértanulók már az iskolában megtanuljanak trófépelti, sőt gyakorlatot is szerezzenek. Több más folyó-ügy megvitatása után az ülés Csócsits Lajos elnök zárószavával ért véget.

A Bodrogköz rémét halálra ítélték

Sátoraljaújhelyen most tárgyalják Palumbi János 49 éves tokaji lakos bűnügyét, aki 12 esetben követett el a Bodrogközön falbotásos betörést. Két betörést az elsőfokú bíróság ítélt el, ezért a rögtönítélő bíróság halálra ítélt. Palumbi már kilenc évet ült nagyon eleni büntetéslekmények miatt börtönben.

GYÁSZROVAT

Jakab Erzsébet 7 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 1/4 órakor lesz a 2/b ravatalozó terméből. Lakás: Kelet-sor 23. Gebauer cég rendezi.

Gavallér Irén 3 hónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön 1/2 órakor lesz a 4-es ravatalozó terméből. Lakás: Vezér-utca 13. Gebauer cég rendezi.

Bakódi Antal, a nagykarolyi piarista ház főnöke 48 éves korában elhunyt. Temetése hazaszállítást után Nagykárolyban lesz. Dankó temetkező.

Szerelmi bánata miatt öngyilkos lett Budapest a Fény-utca 2. számú házban Sal Borbála 18 éves és Hírham Róziája 21 éves háztartási alkalmazottja. A két leány szerelmes lett és szerelmükben csalódva, egymást átölelve öngyilkosságot követtek el gázzal a konyhában. Búcsúlevelében írták meg, miért mentek a halálba.

Rémhírterjesztés miatt bűnvádi eljárás indult Deutsch Mihály 40 éves orosi lakos ellen, aki Nagy Károly cipésznek valótlán híreket mondott a háborúval kapcsolatban.

Női ruhás merénylők lelőttek egy havannai ex-rendőrfőnököt. Mint Havannából jelentik, a főváros központjában két női ruhában öltözött merénylő lelőtte Fernandez Palást, Machados elnök volt ismert rendőrfőnökét. A gyilkosok az áldozat mellett papírlapot hagytak hátra, amelyen ez volt írva: „Az 1939 augusztus 7-iki általános sztrájk áldozatainak emlékéül. A meggyilkolt rendőrfőnök akkoriban a Machado elnök ellen irányuló egyik tüntetésen géppuskával lövett a tömegre. (MTI)

Kiesett az országúton a mentőkocsiból a szegedi határban Hung László mentőorvos, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A mentőorvost saját mentőkocsiján vitték a szegedi kórházba.

Balassa Sándor gyász. Mely gyász érte Balassa Sándor debreceni lapszerkesztőt, édesanyja 85 éves korában Budapestben elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt lesz Budapestben.

A berlini magyar követ a drezdai magyar sebesülteknél. A drezdai magyar képzőművészeti kiállítás megnyitására résztvevő Sztójay Döme m. kir. titkos tanácsos, berlini magyar követ meglátogatta a drezdai kórházakban ápolott magyar sebesülteket. A sebesültek mindenütt kitörő örömmel fogadták a magyar követet, aki hosszasan elbeszélgetett velük és cigarettával ajándékozta meg őket. (MTI)

Sorozatos villamosbaleset történt Budapest egyetlen óra alatt. A mentők nyolc járókelőt vittek kórházba súlyos sérüléssel.

Beregszászon a napszámók fillérjeiből a honvédsaladókna 25.000 pengőt gyűjtöttek. Az adakozók a város legszegényebb rétegéből kerültek ki.

Agyonütötte a sógorát Algyő községben Sári Szabó András 50 éves gazda, aki a vita során fejbavágta Nagy Balást egy karóval. Az egyetlen ütés teljesen szétzúrt Nagy koponyáját.

Hús kiló ezüstöt találtak egy szalontai lakás fűszekárájában. A január hó folyamán elhunyt özvegy Lakatos Albertné ismert szalontai orvossal. A hagyaték leltározása során tízezer pengő értékű ékszert találtak a lakásban. A leltározó bizottság, miután a lakásban mindent számba vett, sor került a fűszekára is. A glédába rakott fasorokat felmérték, majd megnézték, vajjon mind fa van elraktározva a fűszekárában. A fák alatt hús kiló ezüsttárgyat találtak. Találtak még a hagyaték tárgyai között egy régi 10 koronás aranyat valamint egy száz dolláros is. Özvegy Lakatos Albertné fia Lakatos György és felesége még a román megszállás éveiben kiköltöztek Ausztráliába, azóta az idősebb úriasszony egyedül élt Szalontán. A hagyatékban történt leltározása a fia, mint egyetlen örökösére javára történt meg.

Minden háztartáshoz tartozó négy személy után egy sajtóhizlalású sertést szabad vágni

Miniszteri körrendelet a sajtóhizlalású sertések felhasználásáról

A legújabb közellátásügyi miniszteri rendelet szerint azoknak a hízalóknak, akik egyszerűen legalább hat sertést hizlalnak, a közellátási kormánybiztosok adják meg a vágási engedélyt. A közellátási miniszter ezzel kapcsolatosan körrendeletben szabályozott most több részletkérdést.

A körrendelet szerint magánfogyasztás céljára vásárlási engedélyt továbbra is a községi előjáróságok adják meg olyan esetben, ha a hízaló hatnál kevesebb sertést hizlal. Az új körrendelet egységesíti a különböző gyakorlatokat a magánháztartások részére levágható saját hízalású sertésekről, a zsírkészletek felhasználásáról és a zsírral való ellátottságról is.

A körrendelet idevonatkozó részét kimondják, hogy háztartási szükségletre, saját hízalású sertésből a háztartáshoz tartozó minden négy személy után egy-egy sertés vágására lehet engedélyt adni. Ha a háztartáshoz tartozók száma néggyel maradék nélkül nem osztható, a fennmaradó személyek részére újabb egy sertés vágására lehet adni engedélyt. Egy sertés vágására akkor is adható engedély, ha a háztartáshoz néggyel kevesebb személy tartozik. A bentkosztos háztartási és gazdasági alkalmazottak beszámítanak a családtagok létszámába.

Az ideozaki munkások fehérru szűkségletéről kimondja a rendelet, hogy az élelmézzsel szerződött summások részére kiszolgáltatható fehérru biztosítására a gazdaságoknak annyi sertés vágására adható engedély, hogy minden 12 munkavállaló egyhavi élelmézzsére egy sertés jusson. A vágásoknál igazolni kell a saját hízalást, mégpedig akképen, hogy a vágást kérelmezőknek azt kell be-

bizonyítani, hogy a vágás előtt hatvan napig maga hizlalta a sertést.

A saját hízalású, sertésvágó háztartások a zsírszükséglet szempontjából a sertés vágásától számított egy esztendőig ellátottnak tekintendők és őket hatósági ellátásban részesíteni nem szabad. Ha kényszervágás esetében száz kiló súlyon alóli sertést vágunk le, az abból kitermelendő zsírmennyiséget a községi előjáróságnak kell megállapítania.

A saját hízalású sertésből kitermelt fehérru a vágó a vágás helyéről más község területére kívánja elszállítani, csak a vágási engedély felmutatása után szabad kiadni számára a szállítási engedélyt. A sertésvágó háztartások a zsírszolgáltatási kötelezettségnek minden esetben tartoznak eleget tenni.

Átesempesztett a magyar határon egy szlovák házaspárt Singli Ferenc kassai lakos, aki 10.000 pengőért vállalta az embercsempészt. A kassai törvényszék Sigit kétévi fegyházra ítélte.

A norvég fővárosban igen sok a patkány és a város évente nyolcezerrel költ a patkányirtásra. A főváros most nagyarányú irtóhadjáratot indít újból a patkányok ellen.

Az árpa mázsáját ötven pengőért adta Papp Pálné egykori lakos az elmúlt év augusztus havában. Árdrágítás miatt feljelentették és a debreceni törvényszék elítélte 80 pengő pénzbüntetésre.

Félévi fogházra ítélték Márton Béla budapesti taxifőrt, aki az öt szabálytalan hajtás miatt megállító rendőrt lesodorta emelvényéről és a rendőrt agyarázkodást szenvedett.

Az osztályosorsjáték húzása

20.000 pengőt nyertek : 54425
81047.
5000 pengőt nyert : 97777.
4000 pengőt nyertek : 23441
56586 73715.
3000 pengőt nyertek : 18750
71076.
2000 pengőt nyertek : 15255
17988 55198 793092.
1000 pengőt nyertek : 25319
28605 40987 54659.
800 pengőt nyertek : 51767
64515 71765 95806 97835.
600 pengőt nyertek : 13963
16613 17233 20218 20882 21903
33660 47800 47800 57282 67317
73577.
500 pengőt nyertek : 1421
16947 18465 25126 28945 35051
42146 50453 66382 88654.
Azonkívül kihúztak többszáz 300 pengős nyereményt.

Pásztor Károlyt választotta meg alelnökévé a vízvezetékcsere-elő szakosztály. Pásztor Károly eddig is nagy buzgalommal a lelkismeretességgel látta el a szakosztály ügyeit. Az egyhangú választás után köszönetet mondott a megnyilvánult bizalomért. Kolozsváry János jegyző beszámolt arról, hogy a szakosztály 158 pengőt juttatott karácsonyi segélyezés céljára az ipartestület elnökségéhez. Megalakították ezután az anyagelosztó bizottságot, melynek elnöke Oláh János, tagjai Pásztor Károly, Jakab József Nagy Béla, Borusz Gyula, Fülöp Miklós Mészáros László. A bajtársi szolgálatot Egyed Sámuel, Jakab József, Enyedi Imre, Wilhelm Ede, Podlócz György szervezet végzi. Pásztor Károly alelnök ismertette a zárt anyagokra vonatkozó szükségletéről az ipartestület útján tett előterjesztést.

magyar rádióban február 14-én vasárnap 17 óra 40 perccor a magyar csendőrség életéről sugároznak képeket. A műsor minden szerzője és előadója csendőr.

Alta Cultura előadások ma kezdődnek az Olasz Kulturintézetben. Délután 6 órakor tartja vetített képes előadását Sziciliáról Folco Tempesti professor.

Tiso szlovák elnök édesatyja meghalt. Tiso József, a szlovák közírásügyi elnök édesatyja hétfőn a Vág völgyében levő Nagybecskén 81 éves korában meghalt. Tuka miniszterelnök felkereste a köztársasági elnököt, hogy a szlovák nép nevében kifejezze részvétét.

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség homokkerti csoportjában ma este 6 órai kezdettel vezé Nagy Pál tanyai elnök tart előadást „A győzelem ellenségei” címen. Az ispotályi csoportban pedig ugyancsak este 6 órai kezdettel Sulyok Sándor tábort elnök lesz az előadó.

A budapesti nyugati pályaudvaron Petrics Jenő tűzmeister vigyázatlanul haladt át a síneken és a befutó éreksújáró vonat levágta mindkét lábát. A szerencsétlen ember a helyszínen meghalt.

Vetélytársát szívenzúrta Kálmán László körmeneti lakos. Egy leány miatt folyt a vetélykedés közte és Auerspacher László között, akik egyetlen szúrással megölt az utcán.

A röglőbíráskodástól részesege mentette meg Pacser József 27 éves szolnoki munkágyári munkást. Együtt mulatozott Zubok József nevű munkástársával, aki aznap adta el a házát és annak áldomását itták. Pacser elvette társa zsebéből a pénzt és a lakására vitte. Ott találta meg a detektívek. Elmondta, hogy nagyon ittas volt s nem tudta, mit csinál. Az orvoszakértő megállapította, hogy beszámíthatatlanságig részeg volt a tett elkövetésekor. A röglőbíráskodás a szolnoki tárgyaláson úgy döntött, hogy rendes bíróság elé utalja az ügyet. Pacser, amikor me hallotta, hogy nem akasztják fel az igazságtól sírógörcsöt kapott.

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irtta: Hegyaljai Kiss Géza

(75) (Minden jog a szerzőé.)

Magyarországot — mint Kossuth kiáltványai zengik — kilenc oldalról támada meg a mindenható császári udvari körök bosszúja. A németiségek öldöklési dühe is veszedelmet hozt. Windischgrätz fővezérlete alatt bevonuló haderő is. Ez a legesekélyebb becslés szerint 150.000 főnyi kiképzett katonaságot jelent. Ez az armádia négy hadosztályban igyekszik kiváló haditervét megvalósítani.

Windischgrätz a Duna mentét szállja meg. Budáig jut 1849 elejére. — A fővezér Batthyány Lajost elfogatja. — Czuczor Gergely költőt 6 évi várfogságra veti a Riadóért.

Él még a magyarok nagy Istene, Jaj annak, ki feltámad ellene. Az Isten is segít, ki bír velünk? Szabad népek valánk s azok legyünk!

Simunich Boldizsár altábornagy a Kis-Kárpátok irányában Trencsén felől tör be. Nagyszombat, Lipótvár bevétele után Komárom ostromához fog. Schlick Henrik altábornagy 8000 főnyi sereggel a Duklahágón ereszkedik alá. Szikszónál, majd Kassa alatt előnyomul, míg Klapka, majd Görgey meg nem veri.

Teljesse teszi a támadási gyűrűt Puchner Antal altábornagy erdélyi hadteste. Ó 15.000 emberével tartja Székelyországot megszállva. Bem aztán visz-

szavonulásra kényszeríti.

Ezzel szemben mi a magyar haderő? A bécsi, tiroli, lengyel és olasz önkéntes légiókkal nagyobbodik a magyar sereg. Ez 1849 elején a következő összetételben vehető számba:

I. Görgey feldunai serege: 30.000 ember. II. Beniczky Ödön terencsényi hada 3000 fő. III. Pulszky Sándor felsőmagyarországi hada 8000 ember. IV. Arad körülrőlőrségénél Máriássy ezredes 7000 honvéd. V. A Bánságban Kiss Ernő altábornagy 12.000 katonája. VI. A Bácskában Vécsey Tábork 12.000 ember. VII. A Drávánál Batthyány Kázmér 400 fő. VIII. Erdélyben Bem és Czecz 14.000 embere. IX. Pétervárad, Lipótvár, Munkács, Komárom védősége 16.000 ember.

Az egész magyar hadsereg most még csak 106.000 ember. A Tokajhegy közelében verik meg Schlick vasasait a Klapka honvédek. Híres a tarcali csata, 1849 január 22. A jó osztrák sógor a hegyoldali temető sírköveit is honvédek nézte.

A diadalok sorát Görgey folytatja.

Görgey január 9-én indul el Vácra, az északnyugati bányavárosok felé. Pár nap előtt kiáltványt intézett katonáihoz. Február 2-án Lőcsén üti fel főhadiszállását.

Körüliette mindenütt osztrák. Egyetlen út nyílt meg előtte, ha Szécs és Sáros közt me-

redő Branyiszközi hegyen átörnek. Guyon Richárd és Erdősi Imre tábori pap 3700 honvéddel nekivág.

A honvédek közt szikláról sziklára ott tör elő egy 18 éves magas, vállas, barna lány is. Lebűtök Mária vadászhadnagy. Naplójában roppant elevenen beszéli el az átkelés történetét:

— Mi vadászok voltunk a segédszázad és a hegy lábánál elterülő úton állottunk fel. Innen könnyen szét tudtuk az osztrák sereget szórni és megszalasztani. Hanem a hegyre fel kemény hidegben, a jeges talajon veszélyes volt az út. Még rosszabbá tette a frissen esett hó. Odafent dörögtek az ágyúk. — A lovasok nagy zavart okozva csapatunkban, egész sorokat terítették le. Az elesettek ruháinak az utánok következőkre. Sokat a leguruló sziklák zúztak agyon. Az osztrák fatöngőket dobtak le az ostromló honvédekre és egész rendet vágtak köztük. A honvédek még hátrálni keztek. Ekkor Guyon oda kiáltotta:

— Előre, dupla lényug, a hátrálóknak kartács!

Guyon vezette a rohamcsapatot, melette Erdősi Imre tábori lelkész magasra tartott feszülettel. A roham újra megújult s a pap kiáltotta:

— Fiúk, kövessétek a keresztet! — és a honvédek vad erővel rohantak az ellenségnek, melyet teljesen levertek.

A lányonvéd elevenen írja le a branyiszközi csatát.

— Az ütközet reggeli 9 órától éjjel 12 óráig tartott. Jeges hidegben, sziklás, csuszós utakon, 23

állásból kellett az ellenséget kivenni. Vad futásban menekült. Fűfél után 1 órakor fenn voltunk a hegytetőn. Az osztrákok látták, hogy a honvédek követték őket. Ujházy László csapataival kerülő úton ért a hegytetőre, hogy az osztrák visszavonulás útját elvágja. Ez az Ujházy Sáros megye főispánja. — Vadászcsapatot alakít, melybe két fiával maga is belép. Deym tábornokot kivette állásából, aki löszér és sebesültek visszahagyásával menekült. A hátrálás fedezésére rendelt bataillont szétverték a honvédek. Ebből a szerencsétlen zászlóaljából egyetlen ember se jut Eperjessre.

A branyiszközi győzelem február 5-én megnyitja az utat a feisőtiszai sereggel való egyesülésre, a további győzelemre.

Erdély felől is jó hír jön. — Február 9 a piski csata napja.

Puchner, az osztrák had erdélyi parancsolka, 11 ezer emberrel elfoglalja a piski hidat. 40 ágyúja bimból. Végre Kemény, Czecz és Bem honvédek csodás hősiességgel elverik a hidat. Az ellenségnek 2 ezer emberébe kerül. A 11-es honvédel zászlóalj kitűnik. Bányai Júlia honvédcasszonyt százados-sá léptetik elő hősiességéért.

Kossuth közben Dembinszky Henriket, a lengyel szabadsághóst hívja Debrecenbe. Őt nevesíti a feisőtiszai és közép-magyarországi honvédsereg főparancsnokává. De bajok támadnak. A kápolnai csata után Tiszafüredre gyűlt honvédszettek kívánására Kossuth felmentti Március 4-én maga is megjelenni Füzeden

SPORT

A DVSC kiadós edzést tartott tegnap délután, a játékosok belemegitő mozgások után körözést és labdagyakorlatokat végeztek Palotás István edző vezetésével. Utána egykapura játszottak. Csütörtökön nagy kétkapus edzés lesz a DTE-pályán a Debrecenben lakó, de idegenben játszó játékosokkal.

A debreceni tanítóképzősök jártékvezető tanfolyamon vesznek részt február 20—március 1 között és a tanfolyamot sikerrel végzett IV. és V. éves tanítójelöltek lesznek részben a leventebajnokság játékevezetői. A kultuszminiszteri rendelet ugyanis engedélyt adott a tanítójelöltek labdarugó játékevezető képzésére és Török Tibor, a debreceni ref. tanítóképzőintézet igazgatója, aki lelkes támogatója sportéletünknek, Tamásy László kerületi elnök kérésére hozzájárulását adta, hogy az V. éves tanítójelöltek sőt mivel az V. évesek jelentékeny része más községekben tanít, a IV. évesek is részt vehessenek a február 20-án kezdődő jártékvezető tanfolyamon.

A DVSC 500 pengőn felüli összeget adott a honvédelmi miniszternek a honvédelmi miniszter által adott akció javára. Az egész magyar sportéletben egyedülálló nagy adományt a DVSC lelkes, hazafias vezetősége saját tagjai körében gyűjtötte és eljuttatta a felsőtisztai kerület elnöksége útján a nemes célra.

A Kolozsvári AC ajánlkozott, hogy a DVSC-vel Debrecenben szeretne játszani február 21-én. Mivel a DVSC-nek megállapodása van erre a dátumra a NAC-cal Nagyváradon lejátszandó mérkőzésre, nem fogadhatja a kolozsvári csapatot.

Szilvesre, a válogatott csapat kulánosára egész tavaszi idejében nem számíthat a Szolnoki MÁV szolgálati beosztása miatt.

A D. Villanygyár csapata tavasszal erősen rámev a bajnokságra és jövőre az NB III-ban akar játszani. A csapat több új játékosal erősödött, az agilis vezetőség élén Erdelintézővel jól kihasználta a téli pihenőt és az őszi bajnokság élén nagy fölényvel álló D. Villanygyári SE-tavasszal még szebben akar szerepelni.

Honti ügyében kedvezően alakul a helyzet. A DVSC vezetősége előreláthatólag megegyezésre jut a DIMÁVAG-gal, hogy arra a három évre, amíg Debrecenben tanulmányait végzi, kölcsön kapja a kitűnő játékosát. A többszörös ifjúsági válogatottat összekötőben akarja a DVSC szerepeltetni.

A DVSC Ungvárra utazó és az UAC ellen játszó csapatát csak pénteken este állítják össze. Előreláthatólag Kaposi — Csokai, B. Nagy — Zilahy, Mester, Orosz — Szabó, Honti Szilárd, Serfőző. Sidik összeállításban lép pályára a csapat, de szohoz jut Szűcs II. és Szilárd is, valamint Tisza, akiknek a szabadsága körül vannak akadályok, ha el tud utazni.

A sport ranglisták mintájára Nemes István az ismert essayta

érdekes szellemi ranglistát készített hazai szellemi, tudományos, színházi, művészeti és irodalmi, valamint sportéletünkről, ugyanígy megemlíti a külföldi államok és a világranglistát, majd bejelenti, hogy ennek mintájára foglalkozásonként elkészíti a ranglistákat. Felállítja a jövőkeretet, rangosztályokat stb. Először az, amikor a sportról vesz át újítást a szellemi élet.

KÖZGAZDASÁG

Debreceni állatvásár

A sertésvásár a vesztézőár miatt szünetel.

A keddi állatvásárra felhajtás 16 485 darab, eladás 153 darab. Szarvasmarhafelhajtás 857 darab, eladás 507 darab.

Árak: vágóelő 100—345, szilány igásló 176—385, középes 390—700, jó 700—1300.

Szarvasmarha: II. r. ökör 150, III. r. 130, II. r. bika 145, III. r. 125, II. r. tehén 140, III. r. 120 pengő (8% engedmény). II. r. borjú 170, III. r. 140 elősúly-kilogrammonként. Tinó, ökör 162—193. Fejőstében darabonként 800—1000 pengő.

SZERKESZTŐI ÜZENET

„Többek érdeklődésére“: Az Apolló mozgászház üzleti vállalkozás, mely a belépőjegyekért a közönségtől pénzt vesz el, ily vállalkozásoknak a hirdetés csak akkor adhatjuk le, ha az ily vállalkozás a hirdetés feladja. Elhisszük, hogy sok ember érdekel az Apolló mozi műsora, de mégsem lapunknak kötelessége a műsorról a közönséget tájékoztatni, hanem az Apolló mozgászház kötelessége volna ez. Naponta telt házak mellett játszik, a bevételéből megvan a módja rá, hogy a közönség tájékoztatására hirdést adjon fel.

Költvénytulajdonos. Az Erdélyi Nyereményközlöny nagyobb nyereményt kihúzott számaikat annakidején közöltük. A teljes jegyzéket helyszűke miatt nem közölhetjük, tessék annál a pénztárolásnál érdeklődni, ahol vásárolta a költvényt.

Corvin I. Az a körülmény, hogy törvénytelen gyermek az illető, nem akadály a felvételnél, csak az a fontos, hogy az előírt feltételeknek megfeleljen.

K. Jenő. Sajnálattal közöljük, hogy b. levele elkészült, a Karády vitát, mint tegnapi számunkban bejelentettük, lezártuk. Egyébként a levelemben felhozott érvekben teljes igazsága van, annak minden sorát magunk is aláírjuk.

Sz. L. K. E. P. I. B. levelüket közvellen eljuttatjuk a művésznőhöz.

KIFUTÓLEÁNY s munkaslányok felvételnek. gombüzem, Kuruc u. 34. 137

KISZOLGÁLÓ leány felvétetik ki már diletben volt, előnyben részesül, cukrászda, Kossuth u. 11. sz. 1809

ÜZEMI vasalásban gva korlott nő, vagy férfit felveszek, Ungvári kemefestő Honvéd u. 29. 142

MOSÓNÓT azonnalra keresek „Eden” szálloda 1839

ALKALMAZÁST keres nő

NÉGY középiskolát végzett komoly leány, felírónő, vagy bármilyen irodai munkára elhelyezkedne. Cím a kiadóban. 1838

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

SZOBALÁNYT keresek ügyes, parketthez értő, csakis jó bizonyítvánnyal jelentkezzen. Központi drogériában, városháza épület. 1816

SZERELNY igényű mindenes bejáró, vagy bent lakó leányt keresek azonnalra Pacsirta u. 58. 1811

BEJÁRÓNÓ reggel 7—12 óráig, esetleg 7—4-ig felvétetik, Rényl ügyvéd Miklós u. 4. 1849

MINDENES gyakorlattal és jó bizonyítványokkal felvétetik, Kovács professzor, női kilitika. 1860

BEJÁRÓNÓT, megbízható keres reggeli órák ra, takarításhoz, esetleg kosztál dr Kardosné, Mestertör u. 4. I. em. Jelentkezés 1—3 óráig. 1857

TISZTESSÉGES leányt bejárónak felveszek 8—11 óráig, Szombathy Timár u. 12. 1820

BEJÁRÓNÓT, közepkorú megbízható, egész napra felveszek, Cserepes u. 4. 1842

JOBB nő, aki négyesmélyes háztartásban minden munkát vállal keresek 15-ére. Cím a kiadóban. 1826

AJÁNLAT

HASZNALT varrogepet vesz, elad, cseréi Ifj. Lev. u. Kassa út 1. telef. 33-84. sz. 2. 28 228

HASZNALT órákat veszek javított eladok. — Schiffmann Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3

SZAPPANNAK való zsír, szappanra becsere, Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

LENKlópi selyem klópi csipkecsövet anyagok a grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3 17

HASZNALT bútorait modernre átcserelem. Alakítást, javítást olcsón vállalok. Kossuth 51. 2. 1505 3 16

KERÉKPART varrógépet, gramfont, szakaszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTEKES vásznait jó himző fonallal varrjuk, himezőnk felelősséggel „Favorit” kézimunka Csapó u. 24. Tanulóleány felvétetik. 1561 5. 6

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, — vagy becserelem. Villanykörté csere 30 fillér. Biró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

KIEGÉTT zseblámpa elemet, anódot, száraz-elemet, veszek. Ujat régi ellenében adok. Mayer mérnök, Kossuth u. 13. 911 4. 30

KERESLET

Hasznalt fenykepezo-gépet és állványt veszek. Berzék fotoszaküzete Ferenc József út 38. 146 2. 10

ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat, legmagasabb árban veszek, Frank, Piac u. 73. 1709 3. 15.

MELY gyermekkosci; kitogastalan állapotban keresek megvételre. Címet kerem a kiadóba. „Gyermekkosci” jellegére leadni. 387

TÖRT aranyat, ezüstöt, dragakövet veszek, elkészítést vállalok — Pollák Endre, Havvan u. 2. sz. 118 4. 10

FENYKEPEZO- gépet, állványt, magas árát fizetek. Aszmann, Simonffy u. 1. 180 4. 30

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliansat, magas árban veszek. Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

ANGORA nyulat veszek „Angora nyul” jellegére a kiadóba 1858

VESZEK régi fajance petroleum lámpákat, Bárány műszaki kereskedés, Hangya palota. 822

PERZSA szőnyeget minden méretben, megbízásból veszek, Mester u. 21. keresztpület. 1828

ELELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett Kéki, Rákóczi u. 7. szám pince. 938 4. 30

KITÜNŐ tokaji borok kaphatók 2.90, 3.20 pengőért, Bulovszkyné. Csapó u. 8. 997

CSIK megérkezett kapható Pusztaynál, Simonffy utcai halcsarnokban. 1819

KITÜNŐ fajalma van eladó ma szerdán Varga u. 10. első ajtó. 141

TÁRS

PÉNZT kölcsönzők két szobás, esetleg egyszobás lakás biztosítással 2000 P-vel társulnék is ipari üzemhez, kereskedelembhez, sertéshizlálás hoz is biztosíték ellenében, érdeklődni bármelyik hétköznapon, cím a kiadóban. 1470

HANGSZEREK

ZONGORA hangolás: 15 éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas László, Nap u. 17. sz. 1218 4. 10

RÁDIO

RÁDIÓT minden típusú javít, evizides gyakorlati Szabó műszerész Csapó u. 84. telefon: 32-54. sz. 1534 2. 25

RÁDIÓT javít, elad, villanyszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

BÚTOR

CSODASZÉP hatók, ebédők kombinált szobák, konyhák, rekaménosszu zongora eladó Kossuth u. 51. bútor rakár. 1505 3. 16

NINCSEN fényes kirakunk, minden bútor olcsón adunk, Piac u. 71. udvarban Brilline. 1652 3. 31

HÁLÓSZOBÁK ebédők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Sziamon bútorüzletében. Jöminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5

SÖTÉT félháló, hencsermokat, terítő eladó Bercsényi u. 42. negyedik ajtó. 1847

UJ SEZLON, rekamié, fotelek eladók, Homok u. 142 keresztpület. 1791

ÁTADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

FÜSZERKERES- KEDÉS nagy vevőkörrel főútvonalon más vállalkozás miatt átadó cím a kiadóban. 1641

ÜZLET, MÜHELY, RAKTÁRHELYISÉG

PÉKSÉG lakással azonnalra kiadó. Keresztesi u. 80. sz. 1848

TÜZIFA, szén, építkezési anyagtelepnek iparvágány mellett telek kiadó. Cím a kiadóban. 843

LAKÁSTKERES

CSINOSAN bútorozott szobát, keresek 15-ere, különbejáráttal, Hatvan u. közelében. Sas gyógyszerész, Hatvan u. 1841

FIATAL házaspár, különbejáratú bútorozott szobát keres azonnalra. „Egyszerű tiszta” jellegére. 1834

SZÁZ pengő provizóti adok annak, aki a központon egy, vagy 2 szobából álló helyiséget női és férfi szabóság részére kiad, vagy ajánl. Cím a kiadóban. 1829

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLEM négy-szobás, fürdőszobás kerti lakásom hasonló kerti vagy városi modern lakással. Cím a kiadóban. 1850

ELCSERÉLNEM egytemi sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kitűnő lakásmat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan u. közepes részétől 10—15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kerti 3 szobás, kifőcsigástan lakással, Értekezni Hadlik u. 20., délutánonként. 1846

BÚTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba különbejáráttal, garzon úriembernek kiadó. Magoss György-tér 28. 1861

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, „ördöszobával”, áthelyezés miatt átadó. Rákosi Jenő u. 5. földszint 3. 1854

BUTOROZOTT szoba — egy, vagy két személy részére kiadó. Piac u. 58 földszin. 9. 1837

EGY szoba, konyha, bútorozva kiadó Cím a kiadóban. 1836

ELVESZETI

VASÁRNAP este a Pál sörszóró emeleti ruhatárában a télikabátom zsebéből tévedésből valaki elvitte krémszínű kötött kesztyűmet. A jelenetnek szemtanúi voltak. Kérem az illetőt adja le kesztyűmet a ruhatárosnál. 146

VEGYES

ELCSERÉLNEM 150,000 pengős, központon levő házamat, földbirtokért. Cím a kiadóban. 145

HASZNALT RUHA — CIPO

HARMINCÖTÖS prima börtalpu női cipő eladó. Kiss, Bethlen u. 12. 1772

INGÓSÁG VÉTEL

SZABÓVASAKAT és vasmelegítésre alkalmas gázrezsőt veszek, Kiss úriszabóság, Piac u. 16 (Alföldi palota). 1853

VENNEK 2—2 és fél le erős villanymotort Konez, Péterfia 30. 144

INGÓSÁG ELADÁS

TORCEOLYA 5 pengővel. Törött gyanonc lemezt 2 pengőért, veszek Biró Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

EGY jókarban levő sötétkék, mely gyermekkosci eladó. Péterfia u. 24. keresztpület. 1817

EGY fekete márványlap eladó. Varganét u. 6. sz. Miklós u. végén. 1821

GAZD. ESZKÖZÖK

VETŐGÉPEK új és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerzhetőek vitez Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

EGYLOVAS

stráfkocsit, vesz a Gazdák sütődeje, telefon: 29-24. 1845

INGATLANI KERES MEGVÉTELRE

KERESEK megvételre — 3 hold jöminőségű búzatermő földet. A város közelében. Ajánlatokat „Kertész” jellegére a kiadóba kérem. 320

ELADÓ HAZ

USALADI HAZ, naromszobás, adómentes, kifőcsigástan állapotban kitűnően termő gyümölcsösselel, elsőrendű mezőkölcseliségekkel a Nagyerdő szelén eladó, vagy földel elcserelehető. Nyúlás, Hadik-utca húsz. Délutánonként. 1925 vv.

KERTESZKEDÉSRE

alkalmas Köntösgáti-sor 7. sz. 3000 négyzetgöles telek cserepes épülettel eladó. Kossuth-utca 63. 1705

PÓSA

u. 17. sz. ház a Téglaúton eladó. Értekezni lehet a kefére, árban, Dózsa Gyulánál. 1778

KURUC

u. 110. sz. ház eladó. Cím a kiadóban. 128

BALATON-U.

70. számú ház 1100 négyzetgöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Földép. 14

HÉT

lakásos bérház a belvárosban sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1851

ELADÓ HAZHELY

HAJDUSZOBOSZLON Madarász utcán, 500 négyzetgöli ház hely eladó. Nagy Ferenc, Szondi u. 5. Debrecen. 1289 3. 2.

SZÉCHENYI-U.

85. sz. nagyobb telek egytárban eladó Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 44

FÖLDBÉRLET

HAJDU megyében 10, 15, 20, 40 holdig fekete földet bérbé, felbé keresek, bérleti és fizetési feltételekkel kérek levelet Szuhancs Mihály János u. 81. 1856

18 HOLD

föld a halápi állomásnál 8 hold vetéssel bérbé adó. Pataky, Péterfia u. 53. 1855

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA (szerkesztő-igazgató)

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3. sz. T. 28-72. 1291 3. 2.

LEVELEZÉS

VÁLTÓPÉNZ 10 és 20 filléres tekercsekben a kiadóhivatal pénztárában kapható. 1859 vv.

ALKALMAZÁST nyér férfi

Üságekbeszélő kezdőt rokkantat, vagy asszonyt azonnalra felvesz a

DEBRECEN kiadóhivatala

Jelentkezés délután 4 órakor.

URISZABÓSÁGBA kézimunkást felveszek, — Csapó u. 12. Tóth. 1852

NYUGDIJAS

urakat felveszünk elemi biztosítási felünk látogatására, napi 8—10 pengő jövedelem biztosítva. Jelentkezés délelőtt. Piac u. 34. sz. alatt Anker Biztosítónál. 1775

VILLANYSZERELŐ

SEGÉDEKET BELSŐ SZERELÉSI MUNKÁRA AZONNAL FELVESZ FÁBRY ZOLTÁN VILLAMOSSÁGI VÁLLALATA, NYIREGYHÁZA, ISKOLA U. 6. SZ. TELEFON: 29-47. 1823

KOCSISNAK

jól számoló, értelmes embert felveszek azonnalra, — Kunkli fakereskedés — Jerkő u. 39. 1814

ASZTALOS

segéd és tanuló azonnal felvétetik. Nagv. Burgondia u. 6. 1835

ÁSVÁNYvizes kocsist, aki a lovat szereti, jól számol, felveszek,